

NOTKO

ČASOPIS GLASBENE ŠOLE
JESENICE

SIMFONIČNI ORKESTER

STR. 11

"OH TA TREMA"

STR. 14

DRAGA AZMAN

STR. 26

UČITELJI GODAL

STR. 29

NAGRADNI IZLET V

LJUBLJANO

STR. 44

Ugani imena skladateljev

Beethoven

Mozart

Vivaldi

Haydn

Bach

Corelli

Paganini

Wolf

Albinoni

Wagner

Tartini

Schiller

Ravel

12

Davis

14

Schubert

13

Debussy

15

Purcell

16

Chopin

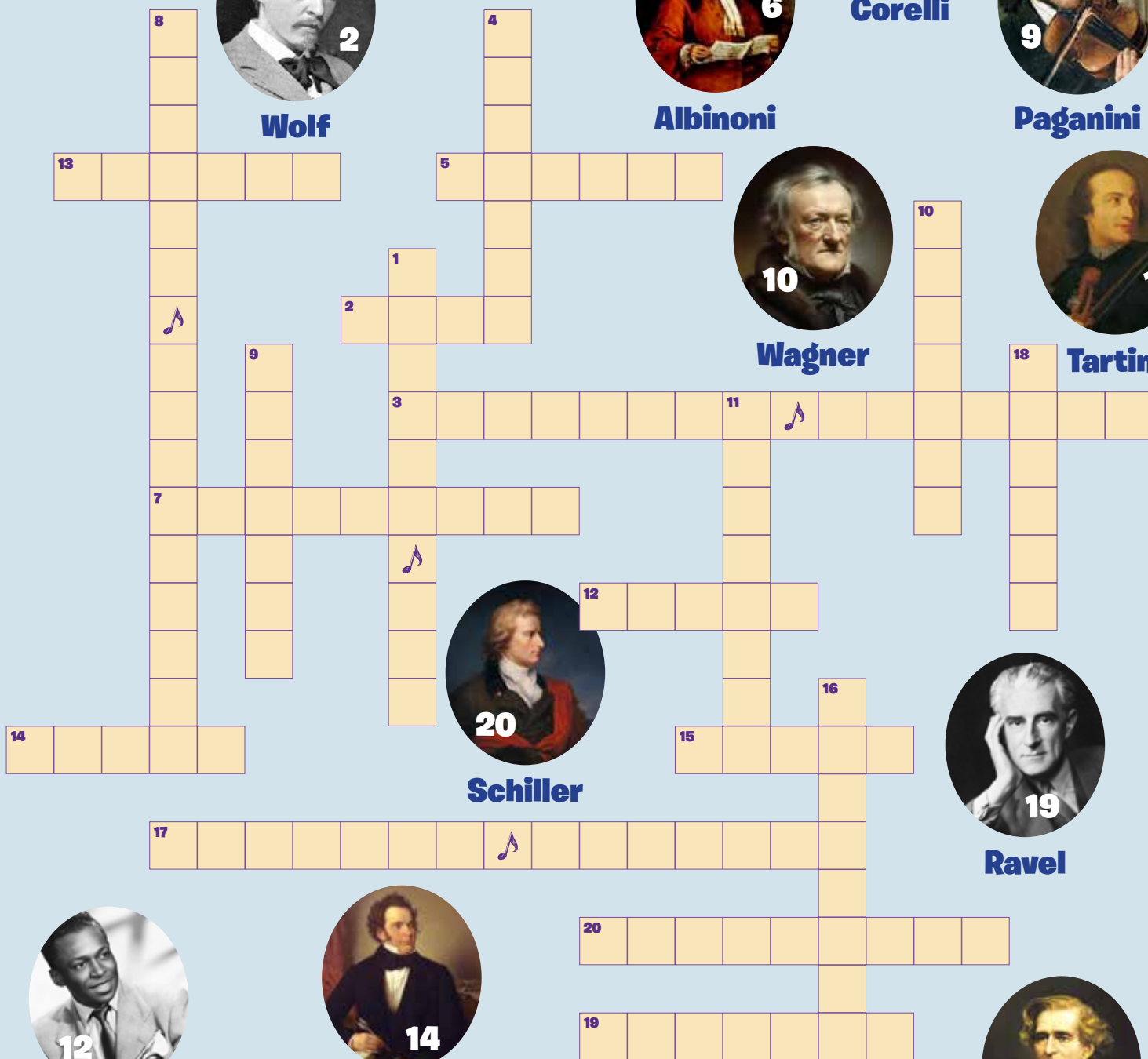
17

Dvořák

18

Berlioz

VSEBINA

6

**GLASBENA ŠOLA
IN NAJMLAJŠI**

26

**GLASBENA
ŠOLA SMO
LJUDJE**

8

**GLASBENA ŠOLA
OD POUČEVANJA
DO NASTOPANJA**

38

**GLASBENA
ŠOLA
SODELUJE**

14

**GLASBENA
ŠOLA IN
PROJEKTI**

42

**GLASBENA
ŠOLA SE
POTEPA**

20

**GLASBENA ŠOLA
KOT ODSKOČNA
DESKA V SVET**

46

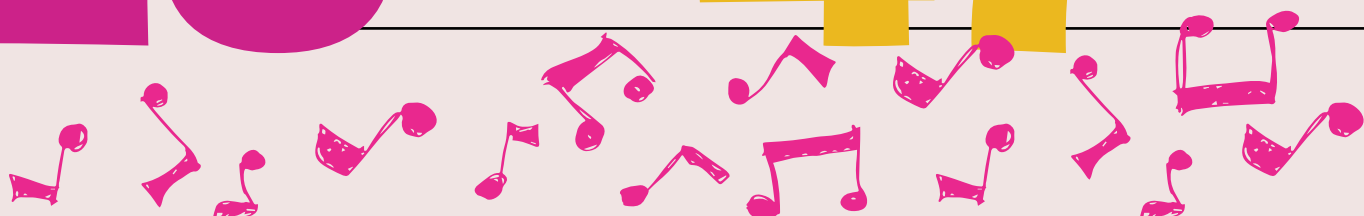
**GLASBENA
ŠOLA SKRBI
ZA ZDRAVJE**

25

**GLASBENA
ŠOLA IN
USTVARJALNOST**

47

**GLASBENA
ŠOLA IN
POGLED
V STROKO**

NOTKO

ČASOPIS GLASBENE ŠOLE JESENICE

NOTKO je časopis, ki objavlja prispevke o življenju in delu Glasbene šole Jesenice.

UDK: 070.48:27

ISSN: 2232-2744

Letnik 14, številka 14, december 2023

Izdajanje: **1 številka v šolskem letu**

Izdala in založila: **Glasbena šola Jesenice**
Za njo: **Martina Valant**

Naslov uredništva:
Glasbena šola Jesenice
Cesta Franceta Prešerna 48
4270 Jesenice

Telefon: **04 586 60 30**

Elektronska pošta: **glasbena.sola.jesenice@siol.net**

Uredniški odbor: **Barbara Einfalt, Andreja Geržina, Nina Jamar, Klavdija Jarc Bezljaj, Drejc Počučnik**

Likovno oblikovanje: **Andreja Geržina**
Lektorica: **DigitPen (Katja Bergles Bricman)**
Fotografije: **arhiv Glasbene šole Jesenice**
Ilustracije v križanki: **vecteezy.com**
Znak Notko: **Ignac Kofol, akademski slikar**
Oblikovanje: **Litaforma d.o.o.**
Tisk: **Antus Jesenice**
Naklada: **500 izvodov**

Jesenice, november 2023

@GlasbenasolaJesenice

Za nami je šolsko leto, polno glasbeno-plesnih vtisov, pred nami pa časopis Notko, ki že nestrpno čaka, da ga prelistamo. Hvala vsem, ki ste svoje vtise strnili na papir, svoja razmišljanja delili z nami, in seveda čestitke in zahvala našim mladim ustvarjalcem. Šola smo ljudje. Učitelji ne hodimo v službo, temveč živimo svoje poslanstvo, kar se odraža v našem delu in posledično v znanju učencev ter tudi v vzdušju v šoli. Tudi starši imajo pomembno vlogo, saj gre prav njim zahvala, da so otroke pripeljali v naš kulturni hram. Hkrati pa smo veseli, in tudi potrebni povratne informacije staršev za še boljše delo. Zahvala tudi članom šolskega sklada ter svetu šole, ki nadzoruje naše delo, hvala, ker hkrati vsak po svojih zmožnostih pomaga k dobremu delu šole.

Poudarek oziroma rdeča nit našega izobraževanja v preteklem šolskem letu je bila priprava učencev na javni nastop. Z učenci smo pred vsakim nastopom izvajali vaje za sproščanje. Pričeli smo že kar v septembru, ko smo gostili svoje prijatelje iz Nagolda. Tudi njih smo navdušili nad sproščanjem ter jim pripravili pripomočke za izvajanje sprostitev vaj. Prav tako smo pripravo na nastope vključili v koncert v sklopu projekta Od tona do glasbe in skupaj z osnovnošolci izvedli nekaj sprostitev vaj.

Šolsko leto je bilo ponovno zelo aktivno. Poleg 64 javnih nastopov in koncertov ter 35 internih nastopov smo v preteklem šolskem letu z učenci nastopili na kar 83 prireditvah v kraju, kar kaže na dobro sodelovanje in hkrati tudi podporo šoli tako s strani občin kot tudi drugih institucij in društev, ki nas aktivno vključujejo v svoje aktivnosti. Harmonikar Leon Kusterle ter kitaristka Patricija Zupan sta šolanje na glasbeni šoli zaključila s samostojnim recitalom. S samostojni koncertom z naslovom Z glasbo po svetu je navdušila komorna skupina oddelka Žirovnica. Poleg svojega rednega programa smo v sklopu nadstandardnega programa izvajali baletni vrtec za otroke od 4. leta dalje ter glasbeni vrtec po načelih metode Willems za otroke od 3. leta dalje.

Osrednji dogodek v preteklem šolskem letu je bilo že 11. srečanje harmonikarskih orkestrrov Slovenije, ki ga šola izvaja v sodelovanju z Zvezo slovenskih glasbenih šol. Na srečanju je nastopilo kar 15 orkestrrov javnih glasbenih šol iz vse Slovenije, skupaj je na odru muziciralo skoraj 400 mladih harmonikarjev. Tudi tokrat nas je navdušil naš harmonikarski orkester pod mentorstvom Diane Šimbera. Prvič od leta 2001, odkar izvajamo srečanje harmonikarskih orkestrrov, je celotno srečanje posnela tudi RTV Slovenija. Posledično je snemanje prineslo kar nekaj dodatnih organizacijskih nalog, ki pa smo jih opravili z odliko. Hvala vsem dirigentom, našim učiteljem ter vsem podpornikom srečanja. Tako je prvič v arhivu RTV Slovenija tudi 11. srečanje harmonikarskih orkestrrov Slovenije. Snemalce smo presenetili z visokim nivojem muziciranja mladih glasbenikov in verjamem, da se nam s svojo snemalno ekipo še kdaj pridružijo. Posebna zahvala gre tudi predsedniku Društva upokojencev Javornik - Koroška Bela Marjanu Vebru, ki nam je pomagal pri urejanju prometa na parkirišču in medobčinskemu redarstvu. Na predvečer srečanja smo v sklopu glasbenega abonmaja gostili priznanega harmonikarja Marka Hatlaka.

Simfonični orkester Jesenice je prvič od začetka svojega delovanja v letu 2015 nastopil na občinski proslavi ob dnevu državnosti. Orkestru sta se na nastopu pridružila tudi baletni oddelek pod mentorstvom Jerneje Omahen Razpotnik in Maje Repe ter pevski oddelek pod mentorstvom Andreje Geržina. V septembru 2022, po nastopu združenega simfoničnega orkestra glasbenih šol Nagold in Jesenice, je dirigentsko palico Natalije Šimunović po sedmih uspešnih letih prevzel Gašper Breznik. Simfonični orkester je navdušil tudi s samostojnim, že tradicionalnim koncertom v dvorani Vitranc v Kranjski Gori. Tudi harmonikarski orkester je šolsko leto ponovno zaključil s samostojnim koncertom.

Uspešno smo izpeljali projekt Od tona do glasbe, ki je namenjen osnovnošolskim učencem vseh treh občin. V aprilu smo skupaj z Gornjesavskim muzejem Jesenice izvedli projekt Tržnica na Stari Savi za učence 1. razredov osnovnih šol. Za predšolske otroke smo izvedli glasbeno pravljico, ki je nastala pod ustvarjalnim peresom dveh naših učenk in katere zapis najdete tudi v Notku. Poleg glasbene šole iz Nagolda smo gostili tudi glasbeno šolo iz Celovca in izvedli skupni koncert. V sodelovanju z gorenjskimi glasbenimi šolami smo izvedli skupni koncert pianistov vseh petih glasbenih šol. Uspešno smo izvedli šolsko tekmovanje v poslušanju intervalov in akordov za učence nauka o glasbi, ki je postalo že tradicionalno ter med učenci in poslušalci zelo priljubljeno. S programom smo sodelovali na Paradi učenja v organizaciji Ljudske

univerze, na Jožefovem sejmu ter na Jeseniškem poletju. Kitarški orkester je gostoval v Ljubljani na Konservatoriju za glasbo in balet. Z glasbenim programom smo sodelovali na 47. srečanju glasbenih šol Gorenjske in zamejstva, ki je potekalo v Kranju.

Vse od leta 2005, ko smo se preselili v Kasarno, izvajamo tudi glasbeni abonma, koncerte priznanih domačih in tujih glasbenikov, v preteklem letu smo jih izvedli kar deset. Še posebej smo ponosni na tradicionalna abonmajska koncerta: koncert dijakov in študentov glasbe ter koncert učiteljev, ki se izvajata vse od leta 2005. Letos smo v sklopu abonmaja gostili kar tri priznane jeseniške glasbenike, svoje nekdanje učence: pozavnista Domna Jerašo (prvi pozavnist Simfoničnega orkestra Slovenske filharmonije), violončelista Gregorja Feleta (član Simfoničnega orkestra RTV Slovenija) ter tubista Jerneja Oberžana (član Württemberske filharmonije Reutlingen v Nemčiji). Ob zaključku srednje šole nas je z maturitetnim koncertom navdušila tudi naša nekdanja učenka, flvtistka Ema Kermc. Ponosni smo na letošnjega prejemnika naziva častni občan občine Jesenice, baritonista Jako Jerašo – na prireditvi ob občinskem prazniku je nastopil tudi naš harmonikar Filip Škufca – ter na Elizabeto Demšar Zupan, učiteljico pianistko, prejemnico priznanja Frana Gerbiča. To je le nekaj iztočnic, vabljeni, da se nam pridružite pri branju.

Martina Valant, ravnateljica

Orkester učiteljev Glasbene šole Jesenice na koncertu učiteljev (foto: Sašo Valjavec)

PREDŠOLSKA GLASBENA VZGOJA

V letošnjem šolskem letu je predšolsko glasbeno vzgojo obiskovalo kar 12 otrok. Celo leto so skupaj raziskovali, kaj vse zmore človeški glas, katera Orffova glasbila se skrivajo v omari in kako se nanje igra. Vsako srečanje smo začeli s petjem pesmic, ki jih že poznamo, in z glasbenim pogovorom, v katerem smo se včasih spremenili v ptičke, račke, žabice in še kaj. Z zanimanjem smo spoznavali skladbe iz zakladnice klasične glasbe in ob poslušanju gibalno ter likovno ustvarjali. Za starše smo priredili dva nastopa, eden od njih je bil prav poseben. Na njem so nam zaigrali učenci višjih razredov in nam tako predstavili svoje inštrumente. Ob koncu šolskega leta smo ponosno zapeli pesmice, ki smo se jih letos naučili, bilo jih je kar 12!

GLASBENA PRIPRAVNICA

Letos je glasbena pripravnica zaradi velikega števila otrok potekala v dveh skupinah. Učenci obeh skupin so celo leto spoznavali inštrumente, ki jih poučujemo na naši glasbeni šoli. V ta namen smo priredili prav poseben nastop, na katerem so najprej nastopili učenci glasbene pripravnice in predšolske glasbene vzgoje, za njimi pa so učenci višjih razredov predstavili svoje inštrumente in nanje zaigrali. Nekaj učencev glasbene pripravnice si je prav na tem nastopu izbralo inštrument, h kateremu se bodo vpisali. Poleg spoznavanja inštrumentov smo veliko prepevali, se igrali z ritmičnimi vzorci, igrali na Orffove inštrumente in raziskovali zakladnico klasične glasbe. Ob vsem tem smo se naučili, kaj je to koračnica, kaj je uspavanka, kako se nariše violinski ključ, kako se note premikajo po notnem črtovju, spoznali pa smo tudi dve noti, četrtniko in njeno starejšo sestro polovinko, ter četrtninko dvojčico - četrtninsko pavzo. Vsi se že veselijo naslednjega leta, ko bodo postali pravi glasbeniki in zaigrali na prave inštrumente.

Najmlajši učenci na nastopu v Kolpernu (foto: Sašo Valjavec)

GLASBENA PRIPRAVNICA IN PREDŠOLSKA GLASBENA VZGOJA V ŽIROVNICI IN KRANJSKI GORI

V letošnjem šolskem letu smo izvajali pouk glasbene pripravnice in predšolske glasbene vzgoje v kombinirani skupini v Žirovnici in v Kranjski Gori. Vsako skupino je obiskovalo sedem učencev, ki so skupaj raziskovali svoj glas, se zabavali ob glasbenodidaktičnih igrah, v slišanih skladbah iskali čustva (veselje, žalost, strah, jeza), likovno ustvarjali ob glasbi in igrali na Orffove inštrumente. Ob koncu vsake ure so improvizirali na klavir in tako ustvarili nove skladbice. Nastopili so na kar treh nastopih. Kranjskogorčani so nastopili na javnem nastopu v Kranjski Gori, druga skupina na javnem nastopu v Žirovnici, obe skupaj pa še s preostalimi skupinami na dveh nastopih na Jesenicah. Vsi se že veselijo naslednjega leta, da bodo ponovno skupaj peli, plesali in igrali.

Neža Križnar Ristič, učiteljica glasbene pripravnice in predšolske glasbene vzgoje

Lepo je nastopati (foto: Sašo Valjavec)

GLASBENI VRTEC V ŠOLSKEM LETU 2022/23

V šolskem letu 2022/23 je glasbeni vrtec potekal že tretje leto zapored. V treh skupinah so ga obiskovali otroci, stari tri in štiri leta, v Žirovnici in na Jesenicah. Glasbeni vrtec je namenjen uvajanju v glasbeno življenje otrok, saj se v tem obdobju otroci na glasbo odzivajo najbolj spontano, po enakem principu, kot se odzivajo na svoj materni jezik in se ga učijo.

Srečevali smo se enkrat tedensko. Vsaka učna ura je bila sestavljena iz štirih delov: slušnega razvoja, ritma, pesmi in naravnega telesnega gibanja. Pri pouku se tako otroci srečujejo izključno z glasbenimi elementi, pri čemer uporabljamo bogat inštrumentarij. Otroci s pomočjo zvoncev različnih oblik, priklicev za ptice in drugih zvočil spoznavajo in prepoznajo različne zvoke, z inštrumentoma, kot sta sirena in flavta na poteg, poslušajo, ponavljajo in si izmišljajo pankromatična gibanja, ki jim pomagajo pri razvijanju glasu in pevskega obsega. S posebnim inštrumentom, infratonalnim metalofonom, ki ga je zasnoval Edgar Willems, spoznavamo infratonalni prostor. Poleg tega poslušajo, ponavljajo in si izmišljajo tonske motive v različnih tonaliteta in modusih, z uporabo celega telesa, z različnimi gibi in udarci po mizi spoznavajo ritmični svet in razvijajo

svojo motoriko, kar jim bo kasneje pomagalo pri prehodu k igranju inštrumenta. Poleg tega je srce vsake učne ure petje pesmi, ki so po tonskem obsegu in vsebini prilagojene majhnim otrokom, da tako urijo svoj glas, razvijajo posluš in ljubezen do petja in glasbe. Zadnji del učne ure namenimo naravnemu telesnemu gibanju, pri čemer ritem povezujemo z gibom in tako razvijamo občutek za pulz, za tempo.

Poleg tega smo se z otroki med urami uvajanja večkrat sprehodili po glasbeni šoli in potrkali na različne učilnice ter tako spoznali bogato paleto inštrumentov, ki se jih bodo v prihodnosti naši najmlajši

otroci lahko učili v glasbeni šoli. Ob koncu koledarskega leta smo na svojo uro povabili starše in jim pokazali, kaj vse smo se v prvi polovici šolskega leta že naučili, v Žirovnici so otroci sodelovali na več prireditvah, na božičnem koncertu glasbene šole, na prireditvi Parada učenja, pripravili pa so tudi glasbeno dopoldne za svoje prijatelje iz vrtca, ki še ne obiskujejo glasbene šole. Ob koncu šolskega leta smo se otroci iz vseh treh skupin zbrali v dvorani na Jesenicah in za starše pripravili zaključni koncert, na katerem smo sodelovali prav vsi, na koncu pa prejeli pohvale in mala glasbena darilca.

Barbara Einfalt, učiteljica glasbenega vrtca

Nastop glasbenega vrtca v dvorani Lorenz
(foto: Klemen Čebulj)

BALETNI VRTEC

V šolskem letu 2022/23 so na naši šoli delovale kar tri skupine baletnega vrtca – dve na Jesenicah in ena v Žirovnici, kar je skupaj več kot 30 otrok. Naši najmlajši učenci svet baleta spoznavajo preko igre, ustvarjalnega plesa in z učenjem osnovnih elementov in korakov. Pri pouku uporabljamo različne rekvizite (rutke, ropotulje, tamburin, balone, igrače ...), ritmične izštevance povezujemo s koordinacijo telesa, vadimo poskoke in različna kotaljenja. Tudi lastne plesne ideje otrok nadgradimo s klasično glasbo in povežemo v smiselne koreografske enote.

Jerneja Omahen Razpotnik, učiteljica baleta

Baletni vrtec Jesenice (foto: Jerneja Omahen Razpotnik)

Baletni vrtec Žirovnica
(foto: Jerneja Omahen Razpotnik)

ODDELEK KRANJSKA GORA

Skupinski nastop oddelka na božično-novoletnem koncertu oddelka Kranjska Gora v Ljudskem domu (foto: Sašo Valjavec)

Šolsko leto je bilo v Kranjski Gori še bolj sončno in še bolj sneženo kot kakšno prejšnje, kar je bilo občutiti tudi v Ljudskem domu. Hodniki so bili polni in glasni, saj so ob ponedeljkih za dodatno živost skrbele baletke, ob sredah pa tam poteka pouk nauka o glasbi, kjer se srečajo vsi učenci inštrumentov. Čeprav nas učitelje hrup na hodnikih navadno moti, pa je vseeno lepši občutek, ko so hodniki polni. V podobnem občutju so potekali tudi nastopi in bilo jih je res veliko. Učenci so nastopali v domu Viharnik, na občini, na osnovni šoli in pa seveda v Ljudskem domu. Tu smo imeli kar tri javne nastope in en velik božični nastop, kjer so nastopile tudi baletke, za konec pa je zaigral tudi pihalni orkester Glasbene šole Jesenice. Z učitelji smo na nastopih skrbeli za umirjenost in koncentracijo pred nastopi, kot tudi za mir in tišino med nastopi, ki je pomembna tako za poslušalce kot tudi za vse nastopajoče v zaodruju. Zdi se mi, da smo z učitelji dobro skrbeli za potek pouka in dogodkov v Kranjski Gori. Neža Križnar, Barbara Sirc, Maja Repe, Blanka Piotrovska, Leon Šmid in jaz smo bili dobra ekipa, z novim šolskim letom pa se malo premešamo in ujamemo nov val energije.

Simon Krajncan Fojkar, učitelj kitare

Učitelji oddelka Kranjska Gora (risba: Anuška Židan)

POT DO ZVEZD NA NEBU

Letna predstava baletnega oddelka Glasbene šole Jesenice

Aprila smo na oder Gledališča Toneta Čufarja na Jesenicah postavili baletno predstavo, ki so jo izvedli naši učenci. Skoraj 100 nadobudnih mladih plesalk in en plesalec se je v dveh ponovitvah predstavilo v različnih tematskih koreografijah, pripravljenih posebej za to predstavo. V vlogah deklice, različnih živali, naravnih pojavov in vil so se suvereno odrezali učenci plesnih pripravnic kar treh oddelkov (Jesenice, Žirovnica in Kranjska Gora) in učenke baleta ter baletne skupine. Na dopoldanskem delu je gledališko dvorano obiskala številčna publika jeseniških vrtcev v spremstvu njihovih vzgojiteljic. V večernem delu pa so do zadnjega kotička napolnili dvorano starši, sorodniki in druga umetnosti željna publika.

Za namen naše predstave smo priredili škotsko pripovedko, ki v izvirniku nosi naslov Zvezde na nebu in jo je napisal avtor Joseph Jacobs (1974). Govori o deklici, ki se poda na pustolovščino, da bi prišla do zvezd na nebu. Zvečer zaspi v svoji postelji in sanja, da potuje po različnih pokrajinah. Srečuje živali in naravne pojave, za katere se zdi, da jo vodijo po poti k zvezdam. V gozdu sreča igrive veverice, lisičke, urne konjičke in gozdno vilo. Ker zvezd ne najde, nadaljuje pot do morja. Išče jih med lesketajočimi se bisernimi školjkami, morskimi deklicami in kotalečimi se morskimi ježki. Poda se čez travnik, kjer se zvezde bleščijo na gladini ribnika in se peščeni kamenčki lesketajo na njegovem bregu. Opazuje svetlečo se roso na travnih bilkah in dežne kapljice, vse dokler je travniške vile ne usmerijo proti nebu do mavrice. Ker tudi mavrica ne odpira vrat do zvezd, deklica obstane. Takrat pa se iz teme prikažejo zvezde in zaplešejo svoj ples. Zatem se zbudi v svoji postelji in ugotovi, da so bile vse to le sanje.

Jerneja Omahen Razpotnik, učiteljica baleta

Baletni oddelek (foto: Sašo Valjavec)

PUSTNI NASTOP

Stari rek pravi: Če se za pusta ne bomo najedli krofov, se poleti ne bo sušilo seno! Pustovanje je eden izmed najstarejših ljudskih običajev, čas, ko se našemimo, se mastimo s krofi in se veselimo. Naši predniki so ob tej priložnosti izvajali obrede, s katerimi so preganjali ostanke zime, zle duhove in čistili pomladne sile ter ponovno prebujanje narave. Na glasbeni šoli smo izvedli kar dva pustna nastopa, na katerih so učenci nastopili našemljeni. Mislim, da se jim je kar dobro zdelo, pa tudi napetost pred nastopom je kar izpuhtela. V nastop smo vpletli dramatizacijo zgodbe O skopuhu, ki se je skril v blagajno (Evyeniosa Trivizasa) – na odru se je bahal bogat in nesramen baron (Štefan Starc), okraši ga je nameraval ropar (Karin Vrhnjak Močnik), vlogo sobarice pa je odigrala Diana Šimbera, ki si je lik pravzaprav sama izmislila, za kar se ji zelo zahvaljujem. Nauk zgodbe je bil poučen – bogat baron je bil osamljen zaradi svoje nesramnosti in ošabnosti, ropar pa se je ravno vrnil iz zapora in je pogrešal družbo. Oba sta začutila, da sta zaradi samote zelo nesrečna, in postala sta prijatelja. Baron je postal tako vesel in srečen, da je želel roparju podariti nekaj bogastva, vendar ropar teh darov ni želel sprejeti. Sprejela sta nekaj dragocenejšega – obojestransko prijateljstvo. Hej samota, pojdi stran, družbo hočem dan na dan, kdor prijatelje ima, sreča vselej spremlja ga!

Karin Vrhnjak Močnik, učiteljica flavte

Skupinska fotografija pustnega nastopa (foto: Sašo Valjavec)

Baron oziroma Štefan Starc in ropar oziroma Karin Vrhnjak Močnik (foto: Sašo Valjavec)

GLASBENA ŠOLA NA SPLETU

Ko so se pojavila prva socialna omrežja, smo bili do njih rahlo zadržani. Ko pa smo odkrili možnosti oglaševanja, samopromocije, obveščanja sledilcev, smo se dogovorili, da je čas, da si ustvarimo svoj profil.

Tudi na naši šoli smo se odločili, da stopimo v korak s časom, in oktobra 2018 najprej ustvarili profil na Facebooku, kmalu zatem pa še na Instagramu. Tam objavljamo vabila na koncerte in prireditve, kasneje pa tudi fotografije in videoposnetke.

V nekaj letih nam je uspelo nabrati lepo število sledilcev, ogromno pozitivnih komentarjev in všečkov.

S pojavom covida-19 pa se nam je življenje obrnilo na glavo. Učinkovitost in kvaliteta dela in pouka od doma sta hitro zrasli na zavidljivo raven. Problem je nastal pri nastopih in koncertih. Prve interne in kasneje tudi javne nastope smo izvajali kar v naših osebnih Zoom klepetalnicah, kjer je potekal tudi pouk. Kasneje so se ukrepi malo zrahljali in je pouk spet lahko potekal v živo, vendar na koncertih in nastopih publika ni smela biti prisotna. Takrat pa je padla ideja: zakaj pa ne bi ustvarili svojega YouTube kanala in koncertov prenašali oz. pretakali v živo? Tako smo kupili malo boljšo spletno kamero in mikrofonsko opremo ter začeli prenašati koncerte v živo. Seveda so se na začetku pojavljale manjše težave, vendar smo se v treh letih opremili z modernim profesionalnim studiom, s pomočjo katerega

danes predvajamo koncerte in na svoj kanal nalagamo posnetke. Danes imamo naloženih več kot 70 videoposnetkov in 60 prenosov koncertov v živo, v relativno kratkem času pa smo nabrali skoraj 600 naročnikov.

Boštjan Gradišek, učitelj tolkal

Studio Glasbene šole Jesenice
(foto: Boštjan Gradišek)

HARMONIKARSKI ODDELEK

Letošnje leto je potekalo v znamenju harmonike in harmonikarjev. 14. aprila je bilo organizirano že 11. srečanje harmonikarskih orkestrów iz cele Slovenije. Letos je bilo še toliko zanimivejše, ker je prireditev snemala RTV Slovenija. Harmonikarski oddelek na Glasbeni šoli Jesenice je eden večjih oz. številčnejših. V letošnjem šolskem letu 2022/23 je pouk harmonike obiskovalo 31 učencev pri dveh učiteljih. Učitelj harmonike sta Diana Šimbera in Zilhad Džananović. Pri učiteljici Diani je harmoniko obiskovalo 12 učencev, pri učitelju Zilhadu pa 19 učencev. Učiteljica Diana Šimbera je vodila še dva zelo pomembna predmeta pri harmoniki, in sicer komorno skupino ter harmonikarski orkester. V komorni skupini so igrali Leon Kusterle, Mia Tomić, Isak Jezerkić, Marcela Lužnik, Martin Bernik in Anže Lužnik.

Pouk harmonike poteka na dve lokacijah, in sicer na Jesenicah ter na dislociranem oddelku v Žirovnici. Učenci, ki obiskujejo 5. razred harmonike, začnejo tudi obvezno s harmonikarskim orkestrom. V orkester se lahko vključijo tudi učenci nižjih razredov, v kolikor lahko obvladajo igranje na tej stopnji. V letošnjem šolskem letu je od 31 učencev šest učencev na višji stopnji glasbene šole, ki jo je mogoče obiskovati po končani šestletni nižji stopnji glasbene šole. Štirje učenci obiskujejo 7. razred ter dva učenca obiskujeta 8. razred višje stopnje glasbene šole.

Igranje v orkestru je zelo pomembno. Pri igranju v orkestru se učenci predvsem naučijo sodelovanja z drugimi učenci, poslušanja celote in razumevanja svoje vloge pri igranju v orkestru. Skozi celotno delovanje orkestra od njegovega začetka do danes je orkester zabeležil mnoge izjemne nastope, samostojne nastope ter tekmovanja in gostovanja v tujini. Igranje na harmoniko ponuja izjemno širok nabor skladb. Igramo od klasične, ljudske, zabavne, pop, jazz glasbe in tanga do narodnozabavne glasbe. Cilj je, da se učenci dobro počutijo, da se čim več naučijo o sami glasbi, o harmoniki ter jo tudi tehnično obvladajo. Glasbena šola Jesenice je bila odlična iztočnica mnogim harmonikarjem, ki so se podali v profesionalno igranje in ukvarjanje s harmoniko. Nekateri med njimi so Zilhad Džananović, Neža Torkar, Sajdin Horozović. Študenti harmonikarji Florjan Kozmus, Jasmin Balić, Zala Zarja Mesec in še mnogi, ki so končali eno od srednjih glasbenih šol v Sloveniji in tujini, pa so se vendar odločili za študij neke druge smeri. Vsako leto smo zelo veseli vsakega novega malega harmonikarskega nadobudneža, ki mu bomo poskusili približati ljubezen do glasbe in harmonike.

Zilhad Džananović, učitelj harmonike

Razpoloženi harmonikarji ob 11. srečanju harmonikarskih orkestrów Slovenije

(foto: arhiv Glasbene šole Jesenice)

Kolektivna izkaznica glasbene šole: SIMFONIČNI ORKESTER

**Natalija Šimunović: dirigentka
(2015-2022)**

Na glasbeni šoli stremimo k pridobivanju glasbenih znanj in spretnosti, ki bi učenca opremile za muziciranje v raznih glasbenih zasedbah. Ena najbolj kompleksnih in zahtevnih glasbenih zasedb je simfonični orkester. Vključuje štiri in včasih tudi več skupin glasbenih inštrumentov, ki jih vodi dirigent. Ta poskrbi, da glasbeniki s homogenim igranjem izvajajo samostojno simfonično delo (orkestrsko suito, simfonijo) ali pa spremljajo solista, zbor ali plesalce. Da lahko dirigent z orkestrom poustvari skladateljevo idejo, pa morajo biti člani orkestra notno pismeni in vešči igranja na svoj inštrument. V šolskem okolju seveda izstopa še vrsta drugih nalog, ki se jih učenci še privajajo. Ena izmed njih je recimo prinašanje not ter samostojno vadenje svojega parta - deleža, ki ga vsak orkestraš prispeva v celotno glasbeno sliko, zapisano v notni partituri. Da o organizacijskih posebnostih takšnega glasbenega sestajanja raje ne govorimo: tu so zahtevne in obsežne

vaje, ki jih starši še predobro poznate kot prevozniki, učitelji pa kot tip vaj, na katerih hitro izgubiš kakšen dekagram, trenutno dehidriraš in tudi ostaneš brez glasu, saj moraš navkljub dobri volji večkrat preglasiti množico instrumentov, ki morajo »samo še nekaj na hitro preigrati«. Seveda vse odtehta nekaj ton ponosa, ki jih občutiš, ko stojiš na odru s petdesetimi učenci, ki so komaj spoznali svoj inštrument, pa z njim že igrajo bisere svetovne in slovenske glasbene zakladnice. Vedno poskrbimo, da na zadnje vaje in koncert medse povabimo tudi nekaj »prekaljenih mačkov« - odraslih profesionalcev, ki izboljšajo nivo našega igranja. Obenem se naši učenci iz prve roke seznanijo z odnosom orkestrskih umetnikov do simfoničnega ustvarjanja. Gre namreč za kompleksno in zapleteno glasbeno proceduro, ki obsega pripravo inštrumenta, odsko postavitev, sedežni red, etiketo klanjanja, rokovanja in različnih pristopov do igranja. Ti so seveda vezani na glasbeno-zgodovinsko ozadje, ki ga želimo z vsako izvedbo avtentično in doživeto predstaviti poslušalcem. Poleg tradicionalnih

in klasičnih izvedb želimo seveda zasledovati tudi aktualne glasbene žanre. S temeljnimi in sistematičnimi glasbenimi znanji, ki jih naši učenci pridobivajo na individualnih urah, je to izvedljivo. V profesionalnih orkestrih za delovanje simfoničnega orkestra skrbi kopica za to usposobljenih strokovnjakov. V šolskem okolju pa zadolžitve prevzamejo ravnateljica, pedagogi, knjižničarka, hišnik ... Učitelji v času svojega študija redno igrajo v orkestrskih zasedbah, nekateri pa delo v orkestru poznamo tudi iz službenih in drugih profesionalnih izkušenj. Kljub temu smo ob uvajanju simfoničnega orkestra v glasbeno izobraževanje osnovne stopnje dostikrat pred velikimi ovirami. Če za nami ne stoji kolektiv, ki je pripravljen pomagati, smo se lotili misije nemogoče. Potrebujemo namreč dobro zvoneča godala, pihala, trobila, tolkala, kot tudi harfo, pa prezentne soliste pevce, instrumentaliste, baletnike in seveda njihove mentorje, ki razumejo dinamiko orkestrske produkcije, zato lahko mirno rečemo, da obstoj in delo simfoničnega orkestra odslikava kolektivno izkaznico glasbene šole. Že velikokrat sem poudarila, da za vsem tem stoji vizija ravnateljice Martine, ki je orkestrašem že leta 2008 - po prvi javni simfonični predstavitvi šole v opereti Planinska roža - v pismu napisala: Verjamem v vas! Sama sem kot dirigentka vrsto let vodila Simfonični orkester Jesenice. Z največjim veseljem sem ga v letošnjem šolskem letu predala kolegu Gašperju Brezniku, ki je pogumno stopil v simfonične čevlje. Letos sem tako kot violistka igrala na letnem koncertu, ki je izzvenel kot napoved svetle prihodnosti Simfoničnega orkestra Jesenice. Tudi jaz verjamem tako! Da bomo trmasto vztrajali kot eden redkih simfoničnih sestavov na osnovni stopnji glasbenega izobraževanja. In da bomo s tem v okolje doprinesli

Nastop Simfoničnega orkestra Jesenice s pevci na božično-novoletnem koncertu
(foto: Sašo Valjavec)

kulturno dimenzijo, ki je edinstvena in nezamenljiva. Nenazadnje tudi zato, ker Vi pridete na koncert mladih simfonikov iz Jesenic, čeprav ti prej pozabijo note, potrebujejo prevoz, nove hlače, izgubijo jopico, strgajo struno, pozabijo, kdaj morajo biti na prizorišču ... in jih komaj dohajate. Tudi na odru, kajne? V temni dvorani se sprašujete: Kdaj so se le naši otroci naučili vseh teh umetnij? Z aplavzom in stiskom roke nam potem pokažete, da zaupate in verjamete tudi Vi. Hvala vam za to.

Gašper Breznik: dirigent (2022/23)

Sodelovanje s Simfoničnim orkestrom Jesenice mi je že od nekdaj bilo zanimivo in obenem tudi izziv, saj sem kot učitelj trobil moral poskrbeti za sekcijo trobil. Tako smo za koncerte sestavljali skupino trobent, rogov, pozavn ter tube. Seveda vseh zahtev za takšen orkester ni mogoče popolno sestaviti, zato sem bil na koncertih obdan z instrumenti in pomagal vsem sekcijam, ki so potrebovale pomoč.

V šolskem letu 2022/23 pa sem prevzel vlogo dirigenta. Vodenje orkestrrov mi ni tuje, saj že osmo leto vodim Pihalni orkester Lesce ter pet let mestno godbo iz Beljaka. Prav tako sem dolga leta vodil mladinski pihalni orkester Glasbene šole Jesenice. Tako je zadnja leta moj prvi instrument dirigentska palica, in ne več trobenta.

Vodenje simfoničnega orkestra mi je že od začetka predstavljalo izziv. Začelo se je že z izbiro skladb. Večina založb, ki sem jih takrat poznal, je bila usmerjena v pihalne orkestre in za simfonični orkester je bilo malce težje izbrati primerno skladbo. Prav tako je treba izbrati primerno težavnost za godala, na katere pa se kot trobilec ne spoznam toliko kot na pihala, trobila in tolkala. Na vajah smo večkrat stiskali glave ter si gledali pod prste za prstne rede, loke itd. Veliko poudarka smo namenili tudi ritmu ter intonaciji. Ko se godalom pridružijo še trobila, pihala ter tolkala, orkester še dodatno zaživi. Preigravanje določenih taktov v različnih tempih in dinamikah ter iskanje novih idej v pasažah in na koncu združitve skladbe v eno celoto – to je

Nastop Simfoničnega orkestra Jesenice na slovesnosti ob dnevu državnosti z učencema petja Manco Demšar in Jernejem Frelihom (foto: Foto Vidmar)

meni v največje veselje. Na koncu stopiti na oder ter izvesti iz orkestra neko novo dimenzijo čustev, ki se dogaja v danem trenutku. Seveda pa tudi potrditev dobrega dela z aplavzom navdušenih poslušalcev.

Prvo leto vodenja simfoničnega orkestra je bilo uspešno. Seveda pa je še vedno prostor za izboljšave. Upam, da orkester še bolj zaživi in da bo vsem članom v veselje priti na vaje, kjer se bodo lahko podružili in skupaj ustvarjali nove glasbene spomine.

Leon Šmid: solist na klavirju (2022/23)

Igranje s šolskim orkestrom v vlogi solista je bila zame lepa izkušnja. Izvedba drugega stavka klavirskega koncerta št. 2 Frederica Chopina je zahtevno in zrelo delo, ki zahteva veliko usklajenosti med dirigentom in solistom, in sicer zaradi izrazito romantične naravnosti tega dela, ki vključuje veliko »rubato« igre, kar pomeni, da solist lahko pospešuje in zadržuje tempo po navdihu. Na drugi strani pa so zelo dolge pasaže oziroma prehodi, ki nimajo jasne ritmične umeščenosti, vsebujejo pa veliko hitrih not, kar je lahko pravi izziv za dirigenta.

To delo sem izbral, ker je orkestrski part nekoliko enostavnejši kljub kompleksnosti celotnega dela. Chopin je kot izrazito pianističen skladatelj

pisal na način, da je dajal klavirju glavno vlogo, orkestru pa vlogo spremljave. Zdela se mi je lepa priložnost, da skupaj izvedemo delo, ki je izvedljivo kljub še neizkušenemu šolskemu orkestru in predstavlja enak izziv tako meni, študiraneemu glasbeniku, kot učencu. Kljub tehnični nezahtevnosti orkestrskega parta pa od orkestraša zahteva nenehno sledenje dirigentu, ki mora zelo občutljivo prisluhniti agogiki in glasbenemu toku solista. Skupaj se tvorita simbioza in odvisnost, rezultat tega pa je povezanost med sodelujočimi. Vse skupaj ustvarja lepo in, upam si reči, vredno izkušnjo.

Helena Vidmar

Kako lepo in nekaj novega, sem pomislila, ko sem prebrala napovednik za proslavo ob dnevu državnosti in spominskem srečanju ob obletnici osvoboditve mejnega prehoda Karavanke.

Napoved nastopa Simfoničnega orkestra Jesenice s solisti Manco Demšar, Jernejem Frelihom iz Glasbene šole Jesenice, Nine Bauman in slavnostnim govornikom ministrom za obrambo Marjanom Šarcem je obetala lepo kulturno doživetje. Tudi prizorišče na Trgu Toneta Čufarja namesto na platoju Karavanke se mi je zdela boljša izbira.

Sredi Jesenic pod milim nebom se je obetala prava glasbena poslastica.

In zgodila se je 22. junija 2023. Ob lepem in toplem vremenu smo z veseljem in v pričakovanju glasbenega užitka napolnili Čufarjev trg.

Ob slovesnem začetku s prihodom ministra in župana, zastavonošem, ob igranju slovenske himne sem začutila ponos, da sem delček v mozaiku slavnostnega dogajanja na Jesenicah.

Pesem Moja dežela s solistoma je še stopnjevala občutek, da pripadamo skupni mladi domovini. Nagovor župana magistra Petra Bohinjca in slavnostnega govornika ministra Marjana Šarca sta samo še stopnjevala slovesnost dogodka.

Ob odhodu praporščakov je zazvenela pesem Pozdravljena, Slovenija.

Z vso svojo močjo nas je prevzela Beethovnova Simfonija zmage. Popolno nasprotje pa je bila ena najbolj ganljivi skladb v svetu glasbe, to je Godalni

kvartet Opus 11 Samuela Barberja, s svojo umirjenostjo, ki seže v dušo in srce.

Da je glasba univerzalni jezik, je pokazala tudi filmska glasba iz Vojne zvezd Across the stars.

Skladba bratov Avsenik Spomin je pričarala nežen občutek lebdjenja, kar so prikazale tudi mlade in pristrčne baletke Glasbene šole Jesenice. Prazniku primerne so bile tudi njihove obleke z vpletenimi popestritvami v barvah naših državnih simbolov.

O času pa je prepevala Nina Bauman, pevka skupine Panda, in sicer s pesmijo Čas bo zacelil svet. Zaključek koncerta je bil spet obarvan domovinsko s takti pesmi Moja dežela.

Čestitam članom Simfoničnega orkestra Jesenice in dirigentu Gašperju Brezniku za izvrsten koncert, v katerem smo lahko začutili različnost v glasbenem podajanju

ter energičnost in prefinjenost dirigenta pri vodenju orkestra.

V zraku so lebdeli slovesni trenutki ter občutki zanosa in pripadnosti domovini. Glasba je res univerzalni jezik in nagovarja vsakogar. Odnese te v poseben svet, te pomiri, izpolni, napolni z energijo in zanosom. Kako lepo in prav je, da pokažemo Jeseničani, kako kvalitetne orkestre imamo, da lahko uživamo v njihovi vrhunskosti. Glasba je v nas odmevala še dolgo po koncertu, ob prijetnem druženju smo lahko znova in znova podoživljali čarobnost večera s Simfoničnim orkestrom Jesenice, solisti in baletkami.

Želim si, da bi na tak način na Jesenicah praznovali tudi v prihodnje. Lepo mi je, da sem bila del čudovitega glasbenega večera. Posebej pa sem ponosna, da je glasbo na odru ustvarjal tudi moj vnuk Nejc Vidmar z zvoki trobente.

KITARSKI ORKESTER

Kitarski orkester (foto: Mario Kurtjak)

Za kitarski orkester je bilo šolsko leto 2022/23 polno novosti in zanimivih nastopov. Za prvi koncert, ki nas je čakal v kinu Železar, smo že na začetku leta začeli vaditi vsem znano in priljubljeno temo iz filma Pirati s Karibov. Nastop je bil nekaj posebnega, saj je bila tematika nastopa premagovanje treme, tako smo se že na prvem nastopu uspeli sprostiti in glede na uspešne nastope skozi leto se mi zdi, da je sproščenost prežemala vse nastope, ki so sledili. Naslednjič smo zaigrali na božičnem nastopu v Žirovnici, kjer smo se poleg Piratov s Karibov predstavili tudi z Vivaldijevo zimo in pa znano božično melodijo Carol of the bells. Po novem letu pa smo se začeli pripravljati na srečanje kitarskih orkestrov v Žalcu, kjer smo nastopili prvič. Dogodek se je zgodil 15. aprila, poleg našega pa je nastopilo kar 21 orkestrov. Na nastopu sta se nam pridružili še Patricija Zupan in učiteljica kitare na naši šoli, Martina Jerinič. Z nastopom smo bili vsi zelo zadovoljni, zato smo si nazaj greda na Trojanah privoščili krofe, nekateri pa smo si jih vzeli tudi za domov, ker imajo tam baje najboljše.

Sledil je še en zelo pomemben dogodek za orkester, in sicer gostovanje na Konservatoriju za glasbo in balet v Ljubljani. Tam so publiko ogreli domači kitaristi in orkester, ki ga vodi dr. Mario Kurtjak, mi pa smo se nato predstavili s svojim programom. Za konec smo oba orkestra združili in še skupaj zaigrali zdaj že ponarodelo skladbo Gustava Ipavca Kje so tiste stezice. Navajeni odra in nastopanja, treme nismo več poznali, tako da smo na zadnjem nastopu pred domačim občinstvom zaigrali zares sproščeno, kar se je poznalo tudi na izvedbi. V zadnji skladbi New York Skyline so se odlično predstavili tudi solisti Luka Petković, Marko Tolar in Peter Tolar. Leto je bilo dolgo, tako da se veselimo počitnic, malo pa že pogledujemo proti septembru in že razmišljamo o programu za naslednje šolsko leto.

Simon Krajncan Fojkar, učitelj kitare

Kitarski orkester na Srečanju kitarskih orkestrov
(foto: arhiv Glasbene šole Risto Savin Žalec)

»Oh, ta trema«

Verjetno ste že sami ugotovili, da smo v šolskem letu 2022/23 uvedli nekaj sprememb v protokol nastopanja. Preden smo začeli z odrsko produkcijo, smo učitelji nastopajoče odpeljali v učilnico nauka o glasbi, kjer je potekalo skupno sproščanje pred nastopi. Tako ste tudi poslušalci vstopili v dvorano, kjer ste morda prestregli manj prednastopne napetosti kot običajno ...

S projektom Oh, ta trema smo v učiteljskem kolektivu že avgusta pripravili učni koncept, s katerim bi svojim učencem olajšali nastopanje na odru. K temu so nas nagovorili »pokoronski« nastopi, ki so – najverjetneje zaradi daljše prekinitve prakse – odražali povečano mero strahu pred nastopanjem v živo, kar imenujemo trema. Z izrazom trema (ang. stage fright) največkrat mislimo na prednastopno vznburjenje, ki povzroča spremembe na telesni in psihični ravni. Pospešeno delovanje vitalnih funkcij in nekaterih obrambnih fizioloških odzivov naj bi posamezniku pomagalo opraviti življenjsko zahtevne naloge. Gre za dediščino evolucije, ki nas je oskrbela z dodatnim navalom adrenalina, kisika v pljučih, zoženim vidnim poljem in še vrsto drugih trikov za primer, ko bi hoteli ubežati divji zveri. Postanemo napeti in razburjeni – pripravljeni na beg ali napad. Povečata se krvni tlak in pretok krvi, kar omogoča boljšo prehranjenost mišic. Po drugi strani obrambni mehanizmi, ki skrbijo za zaustavitev krvavenja, povzročijo zoženje žil, kar opazimo kot bledico. Endokrine žleze sprostijo nekatere hormone, ki tvorijo snov za strjevanje krvi, povzročijo pa tudi suha usta. Leva, ki bi nas raztrgal, pa od nikoder ... Le ubogi klarinet držimo v prepotenih dlaneh, noge se nam začnejo tresti, plitko dihamo, pritisne nas na stranišče in željni postanemo ... Namesto da bi s pomočjo evolucijskega trika dobili vir dodatne energije in koncentracije, nas vznburjenje onemogoča!

Idealno bi bilo, da nas trema oziroma tremica obišče nekaj trenutkov pred nastopom, povzroči optimalno zbranost in razburka nove vire ustvarjalnosti v naših mislih, potem pa nas pusti pri miru, da v miru odigramo svojih tisoč not z nešteto preciznimi gibi ... Pa žal ni vedno tako.

Prednastopno vznburjenje gre včasih čez vse meje: namesto da bi prsti poleteli, se zapletejo, namesto da bi se človek skoncentriral na spremljevalca na klavirju, ne ve niti tega, kje ima lastne noge, s suhimi usti pa tudi ni prijetno ves koncert pihati v klarinet. Pred odrskim levom – tremo – žal ne moremo zadosti hitro uteči. Še več – konstanten beg in skrivanje pred to težavo povzročita, da takšna stanja preidejo v nadležno tesnobo motnjo.

O tremi namreč neradi na glas govorimo ter ne vemo, kako bi se je rešili. Prepričani smo, da drugi teh težav nimajo ali jih vsaj

nimajo v takšni meri kot mi. Poleg tega gre tudi na strokovnem področju za znanja in strategije, ki so relativno pred kratkim pridrle v izvajalsko in šolsko prakso. Psihologi (Barlow, 2000; Habe, 2000; Kenny in Osborne, 2006) so pretirano stopnjo vznburjenja, ki povzroča tudi vedenjske spremembe, opredelili kot izvajalsko anksioznost v glasbi (ang. MPA: Musical Performance Anxiety) in jo identificirali kot stanje močno izraženih fizioloških in kognitivnih simptomov prednastopne napetosti. Mrzle roke, tresenje, suha usta, pospešen srčni utrip nas opominjajo, da je telo pod vplivom simpatičnega živčevja podivjalo, na kognitivnem nivoju pa se soočamo s spominskimi motnjami, imamo težave s koncentracijo, osredotočamo se na tehnične elemente, hkrati pa drsimo v interpretativno otopelost. Stanje izvajalske anksioznosti pa ne vztraja le med samim nastopom, temveč ga doživljamo tudi po nastopu ali v pričakovanju novega nastopa. Poseže v naš čustveni svet, v katerem odrsko izvajanje glasbe postane prava nočna mora.

Začaran krog nastopanja, ki ga prikazuje zgornja slika, po slabšem nastopu vključuje samoobtoževanje, nezadovoljstvo in sram zaradi neuspele glasbene izvedbe. Negativna čustva, ki se ob tem porajajo, povzročijo zavračanje nastopanja, saj naša podzavest beleži slabo izkušnjo, nastopanje pa poveže z negativnimi občutki. Tesnoba v zvezi z nastopanjem se krepi ter stopnjuje strah pred novim nastopom. Vsak naslednji odhod na oder tako postane mešanica prikrivanja in otepanja s težavo, kar popolnoma zasenči osnovno nalogo: ustvarjalno izvedbo glasbenega dela.

S ponavljanjem takšnega začaranega kroga se trema sčasoma razvije v glasbeno izvajalsko anksioznost (MPA), ki jo Salmon (1990) definira kot izkušnjo vztrajnega bolečega strahu glede možnosti slabega prikaza izvajalskih sposobnosti v javnem kontekstu do stopnje, ki je neupravičena glede na posameznikovo glasbeno zmožnost, izobrazbo in stopnjo pripravljenosti. MPA močno učinkuje na populacijo mladostnikov in je bolj razširjena v letih dodiplomskega študija, razvije pa se v otroštvu (Fehm in Schmidt, 2006).

Vrsta takšnih in podobnih dožnanj iz številnih raziskav nas je v glasbeni šoli nagovorila, da v učni model nastopanja v času učenja inštrumenta ali petja v glasbeni šoli uvedemo strategijo za soočenje s tremo. Prepričani smo, da bodo učenci pridobljene tehnike lahko uporabili na različnih področjih izobraževanja ter uveljavljanja v družbi.

Projekt smo poimenovali Oh, ta trema, uvodoma pa smo se mu posvetili s krajšim seminarjem, ki je osvetlil psihološko plat pojava ter terapijo sprejemanja in predanosti (ang. ACT: Acceptance and Commitment Therapy), ki je v svoji osnovi kognitivno-vedenjska terapija. Avtor Russell Hariss (2006) jo je opredelil kot terapijo za prožno nastopanje, v njej pa je poudaril uporabo šestih med seboj povezanih veščin in procesov.

Že septembra smo tako pri individualnem pouku inštrumenta posebno pozornost namenili prožni pripravi na nastopanje. Bistvo strategije namreč predstavlja razklenitev neprožnih konceptov in povezav, ki so se ustvarile potem prej opisanih procesov: strah/nastop, trema/glasba, klarinet/suha usta, struna/tresenje prstov, oder/tresoče noge, violina/tresoči lok ... Z naslednjimi koraki smo stopili po poti novih pričakovanj in novih miselnih kombinacij.

Prvi korak predstavlja sprejemanje cone neugodja, ki jo ob nastopu doživljamo. Z drugimi besedami: dopustiti moramo tudi prostor za negativna občutja, kot je stres. Ker je spopadanje z njim - na način, kot smo počeli - neučinkovito, ga torej sprejmemo kot spremljevalca svojega odrskega življenja.

V naslednjem koraku se je treba osredotočiti na sedanji trenutek. Za to je zelo pomembna koncentracija, ki nam omogoča zožiti našo pozornost na določeno stvar. Z drugo veščino, zavedanjem, pa zmoremo fokus, ki smo ga pridobili s koncentracijo, dojeti celostno in s polno čuječnostjo. Splet veščin za delovanje v sedanjem trenutku je treba razvijati že na samih urah inštrumenta ter ga spodbujati s kontroliranim igranjem in pozornostjo na različne elemente igranja.

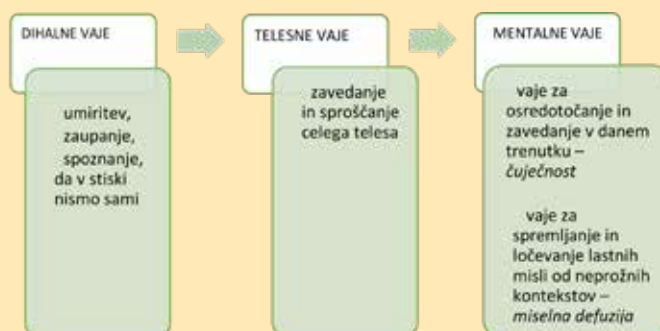
Treba je ponovno in večkrat razmisliti ter se vprašati, kakšne so vrednote in cilji, ki nas motivirajo za igranje inštrumenta. Za učitelja je pomembno, da pozna, sprejme in strokovno prilagaja učenčeve vzvode motivacije, medtem ko je za učenca in njegove starše dobro, da v procesu učenja sprejmejo učiteljevo vizijo pedagoškega vodenja. Zaupanje naj bazira na izkušnjah in celostni strokovni širini, ki jo je učitelj pridobil tudi skozi lastne izobraževalne izkušnje ter karierne dosežke.

Kar se tiče nastopanja, je nato pomembno opustiti neučinkovite akcije (sekiranje po nastopu, opuščanje vadenja in beg pred novim nastopom) ter jih nadomestiti s sistematskim vadenjem ter konkretnimi načrti za doseganje ciljev. To so prava dejanja zavezanosti, ki bodo pozitivno vplivala na nove miselne koncepte v zvezi z nastopanjem.

Treba je tudi ozavestiti psihološki koncept samozavedanja, ki ga imenujemo samopodoba. V njej se namreč dogajajo procesi, ki nas življenjsko usmerjajo ter nenazadnje določajo tudi stopnjo naše samozavednosti. Poznati strukturo in delovanje procesov v svoji glasbeni samopodobi torej omogoča razumevanje nas samih kot bitij, ki so odvisna od lastnih predstav o sebi. Ne samo to, kar znamo v glasbi, temveč tudi to, kako to predstavimo drugim in kakšno vlogo imajo pri tem naše telo, naše misli ter naša duhovna in čustvena naravnost - vse to ustvarja strukturo naše glasbene samopodobe. Njeno delovanje je odvisno od posameznikovih vrednot in podedovanih lastnosti, vsekakor pa tudi od okolja, v katerem se oblikuje. Okolje glasbene šole pri tem predstavlja velik dejavnik.

Ozavestili smo pet korakov na poti do prožnega nastopanja, zato nam ostane le še defuzija kot mentalna tehnika za sprejemanje in predanost, s katero se bomo sčasoma uspeli znebiti pretiranih identifikacij, ki so nas vodile v nefunkcionalno vedenje na odru. Kot smo prej rekli: oder ni samo pozabljanje not in strah, temveč bomo z vajami svojim možganom vsilili nove predstave. Te so večkrat paradokсне in smešne, a ravno zato včasih tudi učinkovite. Ker morajo odvzeti premoč utrjenim kontekstualiziranim samopredstavam iz preteklosti, so vaje slikovite in nenavadne.

Nekaterim našim učencem se je zato na vajah za sproščanje zdelo smešno, ko smo jih skušali povabiti v novo miselno povezavo. Namesto da bi na oder ponovno ponesli stare misli vsiljivke, kot so: »Ali se bom spomnil tistega težkega dela? Nimam dovolj spretnih prstov ... Zakaj spet nisem dovolj vadi?« smo se povezali z novimi prispodobami, ki bi nas umirjale in sproščale. To je bil naš končni cilj, ki pa smo se ga lotili postopoma z dihalnimi, telesnimi in mentalnimi vajami.

Z dihalnimi vajami smo se povezali, umirili ter prisluhnili lastnemu telesu. Izvajali smo jih v udobnem položaju, v tišini, z zaprtimi očmi. Učitelji so sami izbirali med tremi tipi vaj, od katerih se je najpogostejše izvajala tista z zatiskanjem nosu, imenovana tudi pranajama ali polno jogijsko dihanje. S poljubnimi telesnimi vajami smo nato razgibali vse telo, da bi dosegli sprostitve vseh mišic in udov, kar bi v nadaljevanju pomagalo pri soočanju s telesno napetostjo. Tako smo bili pripravljeni na mentalne vaje, s katerimi smo želeli vzbuditi svojo osredotočenost. To smo storili s preprostim ritmičnim izvajanjem, v katerem sta dve skupini učencev dobili dve različni nalogi za izvajanje enostavnega ritmičnega vzorca. Ko je bil tok čuječnosti pripravljen, smo ga zapeljali ... naravnost v gozd, kjer teče potoček, notri pa plava listek, ki kar čaka na naše skrbi ... No, ne v resnici, pač pa v svoji novi prožni predstavi o nastopu. Tistim učencem, ki so se še kar nejeverno nasmihali, smo razložili, da naš um pred nastopom sicer rad počne še večje neumnosti, kot je sprehod po mirnem gozdu! Planira katastrofo, prehudo ocenjuje, pretirano skrbi, ne odobrava, primerja, žali in straši ... Učenci sami še predobro vedo, da teh misli ne moremo odpraviti, če jim rečemo, naj gredo stran. In ker jih ne želimo občutiti kot resnico ali kot stanje, ki bo na nas vplivalo, smo se jih učili opazovati. Še več: učili smo se jih ločevati od sebe s tem, ko smo jih položili na listke in poslali po potočku, da se odpeljejo naprej, stran od nas in našega nastopa. Listje v potočku (Hayes in Smith, 2005) smo izbrali zato, ker je to ena najbolj uveljavljenih in učinkovitih defuzijskih vaj.

Moram vam povedati, da smo po celodnevni aktivnosti na vajah za sproščanje tudi učitelji doživljali svojevrstno »resetiranje« pred nastopom. Še posebej korepetitorji, ki sami nenehno doživljajo preizkušnjo nastopanja, so odobravali skupno sproščanje. Učiteljski kolektiv je budno spremljal odzive učencev, ki so jih ti označili tudi z nalepkami različnih »emojčkov« v svojih kartončkih za nastopanje.

Ne smemo pozabiti omeniti, da smo projekt oktobra 2022 predstavili tudi širši osnovnošolski populaciji občin Jesenice in da smo na svoji letni predstavitvi Od tona do glasbe v Kinu Železar poželi pohvale tako s strani učiteljev kot tudi učencev. Menili so, da je tema še kako aktualna tudi v njihovih razredih in da bodo lahko strategije tudi tam učinkovito uporabili.

Rezultati kratke ankete ob koncu leta so pokazali, da kar 70,6 % učencev inštrumenta in petja meni, da je sproščanje pred nastopom dobro, in 65 % učencev želi, da s strategijo za regulacijo soočanja s tremo nadaljujemo. Na naši zadnji pedagoški konferenci smo tudi med učitelji opravili glasovanje, v katerem se je pokazalo, da prav vsi menimo, da gre za dober učni in tudi vseživljenjski pristop k nastopanju.

Oh, ta trema gre torej z nami v naslednje šolsko leto. Projekt bomo izboljšali glede na naše izkušnje in znanstvena dognanja, ki raziskujejo pojav prednastopne vznemirljivosti. Razmišljamo tudi o odprtem nastopu, kjer se bomo skupaj z vami, starši, pogovorili o posebnostih nastopanja, kot jih doživljate vi. Vsekakor bomo z vsakim prizadevanjem stopničko višje, kar se tiče sproščenega in prožnega izvajanja na odru. Saj vemo: za vsakim solistom, ki igra na odru, v zaodrju stoji mala množica predanih posameznikov.

Natalija Šimunović iz množice predanih posameznikov

Viri in literatura:

- Barlow, D. H. (2000). Unravelling the mysteries of anxiety and its disorders from the perspective of emotion theory. *Am. Psychol.* 55, 1247-1263. doi: 10.1037/0003-066X.55.11.1247
- Fehm, L., & Schmidt, K. (2006). Performance anxiety in gifted adolescent musicians. *Journal of anxiety disorders*, 20(1), 98-109. <https://doi.org/10.1016/j.janxdis.2004.11.011>
- Harris, R. (2006). Embracing Your Demons: an Overview of Acceptance and Commitment Therapy. *Psychotherapy in Australia*, 12 (4). https://www.actmindfully.com.au/upimages/Dr_Russ_Harris_-_A_Non-technical_Overview_of_ACT.pdf
- Habe, K. (2000). Vpliv izvajalske anksioznosti na uspešnost glasbenega nastopanja. *Psihološka obzorja* (Ljubljana), letnik 9, številka 2, str. 103-120.
- Hayes, S. C. in Smith, S. (2005). Get out of your mind and into your life: The new Acceptance and Commitment Therapy. Oakland, CA: New Harbinger.
- Kenny, D. T. in Osborne, M.S. (2006). Music performance anxiety: New insights from young musicians. *Advances in Cognitive Psychology* 2: 103-112.
- Salmon, P. G. (1990). A Psychological Perspective on Musical Performance Anxiety: A Review of the Literature. *Medical Problems of Performing Artists*, 5(1), 2-11. <http://www.jstor.org/stable/45440271>
- Karikatura violinista: Joana Miranda studio. <https://joanamirandastudio.com/2019/08/09/how-to-overcome-performance-anxiety/>
- Karikatura pianista: Elite Music Academy in Toronto. <https://elitemusic.ca/overcome-stage-fright-piano-player/>
- Fotografija kitarista in fotografija glasbenikov pred nastopom: »Creative commons« photos for complete free and unrestricted reuse. [://www.flickr.com/search/?text=music](https://www.flickr.com/search/?text=music)

PROJEKT OD TONA DO GLASBE: KONCERT »OH, TA TREMA!«

PROJEKTI

Neža Križnar Ristič, Izabela Bremec in Nika Vasiljevič
(foto: Sašo Valjavec)

Publika osnovnošolcev (foto: Sašo Valjavec)

nudila dragoceno oporo. Na naši glasbeni šoli smo v tem šolskem letu tremo postavili pod skupni imenovalec in se odločili, da se ji zazremo v oči. Pobudo za ukvarjanje s tem področjem učenja je dala kolegica Natalija Šimunović, ki se je te problematike dotaknila tudi v okviru doktorskega študija na Akademiji za glasbo v Ljubljani. Natalija je osnovala skupek vaj, ki ob pravilnem in rutinskem izvajanju pred nastopi pomagajo pri zmanjšanju napetosti in čvrsti koncentraciji. Vaje to šolsko leto izvajamo pred nastopi z našimi učenci. Osebnost me to navdušuje, pa tudi učenci, menim, da so po malem že začutili koristi teh vaj. Projekt Od tona do glasbe se je pokazal kot odlična priložnost, da naša »trematska« dognanja in ideje predstavimo tudi osnovnošolcem in učiteljem naše in sosednjih občin. Zanimive glasbene točke naših učencev je popestrila kolegica Neža Križnar, ki se je z nastopajočimi učenci, učitelji, pa tudi s publiko pogovarjala o tremi – kaj menijo o tremi, kako jo občutijo, kako si pomagajo in podobno. Še posebej zanimive so bile vaje proti tremi, ki jih je izvajala publika v polni dvorani Kina Železar. Menim, da smo s tremo zadeli v polno, saj je tematika zanimiva, zmeraj aktualna in kar frustrirajoča. Upamo, da je kakšna vaja ali napotek komu pomagal ali da je o tem vsaj malo razmislil. Idejna vodja in scenaristka letošnjega projekta je bila Natalija Šimunović, Neža Križnar, Karin Vrhnjak Močnik in Klavdija Jarc Bezljaj pa smo poskrbele za organizacijo. Zahvaljujemo se tudi vsem nastopajočim in njihovim učiteljem, da je projekt zaživel v najlepši luči.

Karin Vrhnjak Močnik, učiteljica flavte

»Jaz imam pa tremo!« je fraza, ki jo je med glasbeniki najverjetneje najpogostejše moč slišati pred nastopi. Ta neprijetna živčna napetost se prikrađa v naše misli in telo običajno že v otroških letih. Če pobrskam po spominu, sem občutek treme začutila že na svojem prvem nastopu s flavto, ko sem bila stara 8 let. Nastopa sem se zelo veselila, veliko sem vadila, se uredila, počesala, pred nastopom smo imeli vajo (takrat sem se počutila še dobro), ko pa je prišel čas mojega prihoda na oder, sem razmišljala samo še o tem, na katerem tonu pesmico Abeceda začeti. Na odru sem se počutila slabo, čeprav me je učitelj na prvi nastop dobro pripravil in pravzaprav nisem imela vzroka za neprijetnosti. Skratka, pesmico sem na hitro oddrdrala in odhitela z odra. Nato sem še kar nekaj časa poslušala očitke svojega poklapanečega učitelja, češ, kaj mi je vendarle bilo, da sem tako drvela, pa tako lepo mi je šlo. No, tako. Ta odrska neprijetnost se je vame prikradla z vpisom v glasbeno šolo, vendar me na srečo ni odvrnila od tega, da bi se z glasbo prenehala ukvarjati. To nadlogico sta pri meni začutila tudi moja starša, ki sta mi na glasbeni poti

Citrarska delavnica z Michalom Müllerjem

V tretjem tednu maja je bil na obisku priznani citrar Michal Müller. Michal je koncertni citrar in poučuje na seminarjih po celi Evropi. Študiral je citre in mandolino na Dunaju. Nastopa doma in v tujini, sodeluje z drugimi glasbeniki, v zadnjem času pa se največ ukvarja s pisanjem glasbe in izvajanjem le-te v lutkovnem gledališču v Prahi. Znan je po priredbah ljudskih pesmi, ki zvenijo žalostno in otožno, s primesmi jazz, blues in etno elementov. Igranje nadgradi še s petjem. Njegova tehnika je lahkotna in natančna, s čimer vedno znova dokazuje, kakšen izvrsten citrar je. Je eden redkih predstavnikov igranja na dunajsko uglasitev. Sam pravi, da so čar te uglasitve ravno kontrabasi, ki so lažje dosegljivi.

Po uvodnem citrarskem vikendu v Domžalah se je v ponedeljek mudil v GŠ Celje in GŠ Krško. V torek je pripravil delavnico za otroke GŠ Ribnica, pasivno pa so sodelovali tudi člani U3ŽO

Ribnica, skupina citrarjev. Najprej smo se pogovarjali o drži in poziciji telesa ter rok ob citrah. Pri igranju smo uporabljali energijo in hitrost namesto zakrčenosti in moči. Pokazal nam je vajo, s katero se lahko sprostimo, in nam povedal, kako to sproščenost ohranimo tudi pri igranju na citre. Enakomerno dihanje, zibanje in kontrolirano premikanje rok in prstov nam pomagajo pri natančnem igranju ter ohranjanju sproščenosti in nenapetosti.

Naslednji dan je delavnico ponovil tudi v GŠ Jesenice, kamor so se pripeljale še učenke GŠ Škofja Loka.

Teme pogovorov in igranja so bile podobne – sproščenost in hitrost namesto zakrčenosti.

Po obeh delavnicah je za udeležence, njihove starše in ostale poslušalce pripravil še koncert. O svojih skladbah je najprej povedal nekaj besed, saj smo tako lažje razumeli, kaj nam je zaigral. Pri njegovem igranju smo občudovali vse dejavnike, o katerih smo se prej pogovarjali in ki smo jih poskušali ponoviti na delavnicah.

Ponovno nam je dokazal, da so citre vsestranski inštrument, s katerim lahko igramo različne zvrsti glasbe ter se postavimo ob bok tudi ostalim koncertnim glasbilom.

Damjana Praprotnik, učiteljica citer

Jeseniško poletje: Koncert komornih skupin (foto: Foto Vidmar)

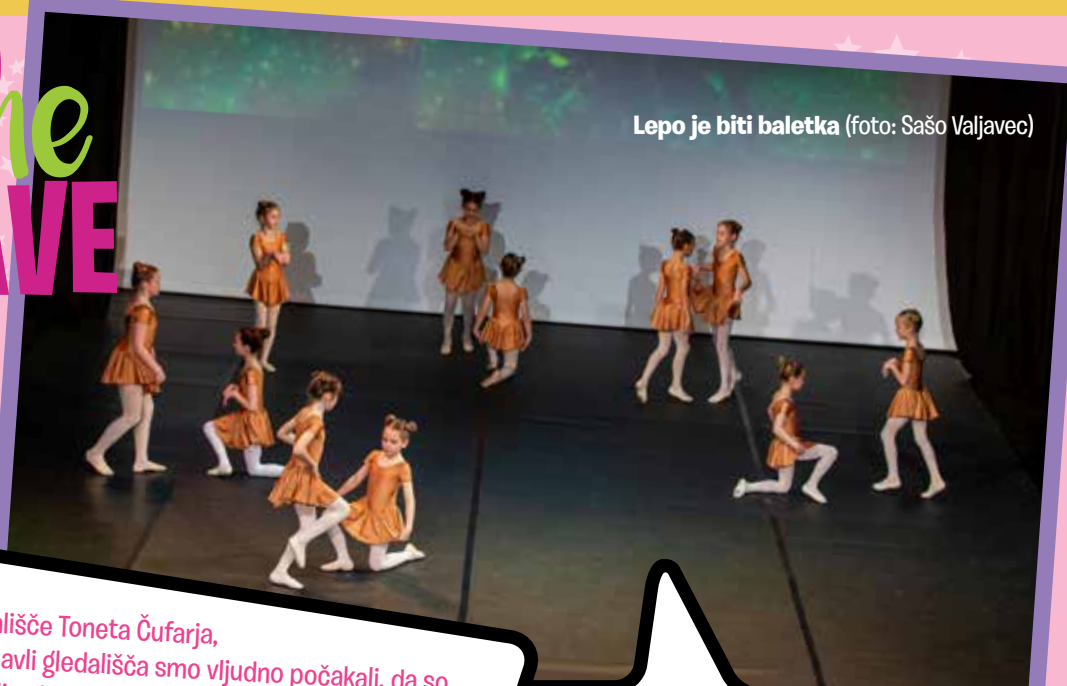
Delavnica na Glasbeni šoli Jesenice za GŠ Jesenice in GŠ Škofja Loka (foto: Damjana Praprotnik)

Citrarji in Michal Müller (foto: Sašo Valjavec)

PROJEKTI

OGLED baletne PREDSTAVE

Lepo je biti baletka (foto: Sašo Valjavec)

V letošnjem šolskem letu smo se z avtobusom odpravili v gledališče Toneta Čufarja, da bi si ogledali baletno predstavo. V avli gledališča smo vljudno počakali, da so nas spustili v dvorano. Ko smo vstopili v dvorano, smo se usedli na svoja mesta in tam počakali na začetek predstave. Ko so ugasnile luči, je na oder prišel voditelj predstave in nas nagovoril s kratkim uvodom, potem je na oder povabil balerine, ki so odplesale svoj del. Na oder je nato prišla druga skupina, tako so se nekajkrat zamenjale in ob koncu vseh delov smo vljudno zaploskali, navdušeni nad njihovim znanjem. Vsaka skupina nam je pokazala nekaj baletnih trikov in umetnij. Po vsakem od delov nas je nagovoril tudi voditelj, ki je napovedal, kateri del baletnih vekov je pred nami. Ko so vse baletne skupine odplesale svoje dele in je bilo konec, nas je nagovoril, potem smo zapustili svoje sedeže in se z učiteljico odpravili na avtobus, ki nas je odpeljal nazaj na Osnovno šolo Koroška Bela.

Miša Crnović, 4.a, OŠ Koroška Bela Jesenice

V petek, 28. 10. 2022, smo si učenci od 1. do 4. razreda OŠ Koroške Bele v kinu Železar ogledali baletno predstavo. Z baletno predstavo lahko opišemo vse. Z baletom lahko opišemo čustva, ljubezen, prijateljstvo ... Na tej baletni predstavi so opisali zgodovino. Opisali so: ljubezen Franceta Prešerna, kdo je izumil balet, slike, čustva ... Na baletu je zanimivo. Včasih ženske niso smele plesati baleta. Včasih so samo fantje plesali balet. Ampak zdaj lahko vsi plešemo balet. Bilo nam je všeč, nastopajoče smo nagradili z aplavzom.

Vane Prešern, 4.b, OŠ Koroška Bela Jesenice

NAŠI DOSEŽKI V ŠOLSKEM LETU 2022/2023

52. TEKMOVANJE MLADIH GLASBENIKOV RS

Učenec/-ka	Inštrument	Kategorija	Dosežek	Mentor/-ica	Klavirska spremljava
Žiga Škrt Lovše	Tolkala	I. b	Zlata plaketa	Boštjan Gradišek	Saša Golob
Lovro Geržina	Rog	I. b	Zlata plaketa, 2. nagrada	Gašper Breznik	Leon Šmid

CELEIA

Učenec/-ka	Inštrument	Kategorija	Dosežek	Mentor/-ica	Klavirska spremljava
Luka Sušnik	Klavir	I.	Zlata plaketa	Saša Golob	

DNEVI KITARE

Učenec/-ka	Inštrument	Kategorija	Dosežek	Mentor/-ica	Klavirska spremljava
Patricija Zupan	Kitara - solo	V.	Zlato priznanje	Simon Krajncan Fojkar	Saša Golob
Ožbej Razingar	Kitara - solo	II.	Srebrno priznanje	Simon Krajncan	Leon Šmid
Špela Noč	Kitara - solo	II.	Srebrno priznanje	Martina Jerinič	

EMONA

Učenec/-ka	Inštrument	Kategorija	Dosežek	Mentor/-ica	Klavirska spremljava
Tana Rudolf	Flavta	I.	Zlata plaketa, 1. nagrada	Barbara Einfalt	Leon Šmid
Julia Slak	Klarinet	I.	Zlata plaketa	Monika Korbar	Saša Golob

SOBOŠKI FESTIVAL

Učenec/-ka	Inštrument	Kategorija	Dosežek	Mentor/-ica	Klavirska spremljava
Lara Tonkli	Petje	I.	Zlato priznanje	Andreja Geržina	Leon Šmid
Manca Demšar	Petje	V.	Srebrno priznanje	Andreja Geržina	Leon Šmid

KOROŠKO KLAVIRSKO TEKMOVANJE

Učenec/-ka	Inštrument	Kategorija	Dosežek	Mentor/-ica	Klavirska spremljava
Luka Sušnik	Klavir	II.	Zlata nagrada	Saša Golob	

MEDNARODNO TEKMOVANJE GODALCEV NOVI SAD

Učenec/-ka	Inštrument	Kategorija	Dosežek	Mentor/-ica	Klavirska spremljava
Oto Breznik	Violončelo	A1	1. nagrada	Arslan Hamidullin	Matej Kurinčič
Lucija Marija Mesec	Violončelo	A4	1. nagrada	Arslan Hamidullin	Matej Kurinčič

MEDNARODNO TEKMOVANJE PIHALCEV VARAŽDIN

Učenec/-ka	Inštrument	Kategorija	Dosežek	Mentor/-ica	Klavirska spremljava
Patricija Kocet Gril	Flavta	B	1. nagrada, 3. mesto	Barbara Einfalt	Julija Jelovčan
Tana Rudolf	Flavta	C	2. nagrada	Barbara Einfalt	Leon Šmid
Anika Reškovic	Flavta	D	3. nagrada	Barbara Einfalt	Leon Šmid

MEDNARODNO TEKMOVANJE TOLKALCEV »STEVAN STRUNJAŠEVIČ«

Učenec/-ka	Inštrument	Kategorija	Dosežek	Mentor/-ica	Klavirska spremljava
Žiga Skrt Lovše	Tolkala	II.	1. nagrada, 1. mesto	Boštjan Gradišek	Saša Golob

MEDNARODNO UMETNIŠKO TEKMOVANJE DUNAJ

Učenec/-ka	Inštrument	Kategorija	Dosežek	Mentor/-ica	Klavirska spremljava
Lovro Geržina	Rog	13-18 let	Posebna nagrada po mnenju žirije	Gašper Breznik	Leon Šmid

MUSIC FESTIVAL PANONIA (SPLETNO TEKMOVANJE)

Učenec/-ka	Inštrument	Kategorija	Dosežek	Mentor/-ica	Klavirska spremljava
Ajda Močnik	Kljunasta flavta	3., 5-9 let	Zlato priznanje, 3. mesto, posebna nagrada za perspektivno tekmovalko	Andreja Puhar	Andreja Puhar
Natalija Trkulja	Flavta	3., 14-18 let	Srebrno priznanje	Karin Vrhniak Močnik	Saša Golob

MEDNARODNO BALETNO IN KOREOGRAFSKO TEKMOVANJE TUTU GRAND PRIX

Učenec/-ka	Inštrument	Kategorija	Dosežek	Mentor/-ica	Klavirska spremljava
Manca Vegnuti Benić	Balet	II. rumena	2. mesto, srebrna medalja	Jerneja Omahen Razpotnik	
Iva Poljanšek Žagar	Balet	I. bela	6. mesto	Jerneja Omahen Razpotnik	
Ema Mrak	Balet	II. rumena	Priznanje	Maja Repe	

WORLD OPEN ONLINE MUSIC COMPETITION (SPLETNO TEKMOVANJE)

Učenec/-ka	Inštrument	Kategorija	Dosežek	Mentor/-ica	Klavirska spremljava
Ajda Močnik	Flavta	III.	1. nagrada	Barbara Einfalt	Leon Šmid
Patricija Kocet Gril	Flavta	V.	1. nagrada	Barbara Einfalt	Julija Jelovčan
Oto Breznik	Violončelo	IV.	1. nagrada	Arslan Hamidullin	Julija Jelovčan
Špela Noč	Kitara	VI.	2. nagrada	Martina Jerinić	

Tekmovalci in mentorji v šolskem letu 2022/23 (foto: Foto Vidmar)

MEDNARODNO TEKMOVANJE CELEIA IN MEDNARODNO KOROŠKO KLAVIRSKO TEKMOVANJE RADLJE OB DRAVI

Luka Sušnik na tekmovanju v Celju (foto: Saša Golob)

Živijo, sem Luka Sušnik in obiskujem 2. razred klavirja. Ta inštrument rad igram, zato ker se pri tem zabavam. Poleg tega pa hodim na različna tekmovanja. Letos sem šel na dve tekmovanji. Prvo je bilo v Celju, drugo pa v Radljah ob Dravi. V Celju sem imel kar dosti treme. Prišel sem na oder, se usedel in pričel igrati, in kar hitro je minilo tistih pet minut igranja. V zaodrju me je učiteljica objela, jaz pa sem se tresel, kot da bi bil na masažnem stolu. Ravno ko smo prišli domov, mi je ati povedal, da sem dobil zlato plaketo in osvojil 6. mesto, bil sem tako vesel, da sem skoraj zavriskal. V Radljah ob Dravi pa sploh nisem imel veliko treme. Pripravljaj sem se v učilnici za tolkala in se sproščal z igranjem na bobne. Potem so me prišli iskat in takrat sem dobil malo treme, ampak mi je zelo dobro šlo, zopet sem osvojil zlato plaketo in od vseh 45 nastopajočih osvojil četrto mesto. Ati me je za nagrado po nastopu spet peljal na sladoled. Bil sem zelo vesel zlate plakete in klavir bom še dolgo igral.

Luka Sušnik, učenec klavirja

TEKMOVANJE V POSLUŠANJU INTERVALOV IN AKORDOV

Najbolje uvrščeni četrtošolci (foto: arhiv Glasbene šole Jesenice)

Po obdobju korone je letos končno napočil čas za »pravo« tekmovalje v poslušanju intervalov in akordov za učence od 4. do 6. razreda nauka o glasbi, in to ne le na daljavo, ampak tako kot se spodobi - v živo v dvorani Lorenz.

Najprej so se konec januarja med seboj pomerili učenci četrth razredov. Letošnji format tekmovanja je bil malce spremenjen, saj je organizatorjem šlo za to, da tekmujejo prav vsi učenci, ne le tisti najboljši. Prvi del tekmovanja je vseboval spletni kviz Kahoot, ki smo ga med epidemijo dosti uporabljali in je zelo zanimiv in zabaven učni pripomoček. Učenci so morali uganiti čim več izmed 25 intervalov, ki jih je zaigrala učiteljica Neža. V finalni del se je uvrstilo osem najhitrejših in najboljših, ki so se pomerili med seboj ena na ena v četrtfinalu, polfinalu in nato še v finalu oziroma tekmi za tretje mesto. Vsi učenci, ki so izpadli, pa so nato bodrili svoje sošolce prav do zadnjega intervala. Hudi boj in nenadnih preobratov tako ni manjkalo, na koncu pa so si najboljša tri mesta razdelili: **1. Brin Baškovec, 2. Iza Rekar in 3. Klara Jevnik.** Dvojna zmagata za Žirovnico letos!

Najbolje uvrščeni petošolci (foto: arhiv Glasbene šole Jesenice)

V februarju so se na enak način med seboj pomerili še petošolci (v poslušanju intervalov do oktave) in šestošolci (v poslušanju kvintakordov in njihovih obratov). Vzdušje med tekmovanjem je bilo tako kot pri četrtošolcih odlično, tekmovalje samo pa na zelo visokem nivoju, saj je bilo treba biti že za preboj med najboljših osem resnično dober. Vključili so mobilne naprave, se povezali na šolski brezžični internet ter se s svojim avatarjem in imenom vpisali na spletno mesto kahoot.si. Tu so s svojimi odgovori, ki so jih vpisali v svoj mobilnik, tekmovali s časom in en proti drugemu. Najboljših osem se je uvrstilo naprej v četrtfinale. Od četrtfinala do finala je bila bitka dvojic na izpadanje. Pri petih razredih so tokrat vsa prva tri mesta ostala na Jesenicah, in sicer so zmagali:

1. Rebeka Slivnik, 2. Lucija Marija Mesec in 3. Jan Vid Brestovac.

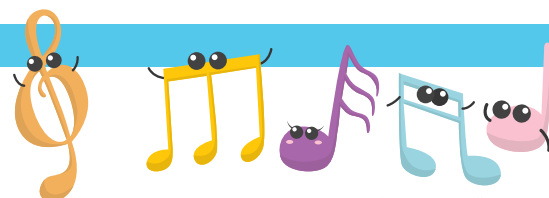
Zadnji so se med seboj pomerili še učenci šestih razredov. Prvi krogi je trajal 30 sekund, drugi samo še 20, v tretjem krogu so tekmovalci akord slišali samo enkrat, v četrtem pa so akord slišali enkrat, časa pa so imeli samo 10 sekund. Zadnjih pet akordov so tekmovalci slišali večglasno istočasno, samo enkrat in časa za odgovor je bilo samo 10 sekund. Za pravičen odgovor so tekmovalci prejeli dvojne točke. Pri šestih razredih je bil vrstni red najboljših na koncu: **1. Julia Slak, 2. Zara Jalen in 3. Katja Kermc.**

Vsi prisotni, tako tekmovalci kot organizatorja Neža in Drejc, smo istega mnenja - da je tekmovalje odlična ideja in naj ostane redna vsakoletna prireditev!

Drejc Pogačnik, učitelj nauka o glasbi, in **Štefan Starc**, učitelj saksofona

Najbolje uvrščeni šestošolci (foto: arhiv Glasbene šole Jesenice)

Ogrevanje pred jutranjim klasom s članom žirije na odru dvorane Lendava (foto: Maja Repe)

Jutranji klas s članom žirije Allisterjem Madinom, baletnim prvakom in koreografom iz Francije (foto: Maja Repe)

BALETNO TEKMOVANJE TUTU

Letošnjega baletnega tekmovanja TUTU, ki je potekalo od 24. do 28. maja 2023 v Lendavi, so se udeležile tri naše učenke baleta – Iva Poljanšek Žagar in Manca Vegnuti Benić, ki obiskujeta 5. razred baleta, ter Ema Mrak iz 6. razreda baleta.

Baletno tekmovanje TUTU je znano po tem, da organizira tekmovalne kategorije tako za učenke in učence, ki se šolajo po osnovnem programu, kot tudi za tiste, ki se šolajo po obsežnejšem programu, ter za profesionalne tekmovalke in tekmovalce. Tako skušajo zagotoviti enake pogoje za vse udeležence tekmovanja – da med sebi enakimi lahko pokažejo svoje znanje in talent.

Dnevi na tekmovanju so polni dogajanja. Učenke so se dopoldne udeležile jutranje ure s članom žirije, kjer so svoje telo do dobrega ogrele in razgibale. Nato je sledila

vaja na odru, kjer so s svojima mentoricama dorekle še zadnje popravke in preverile, če se ustrezno gibajo v novem prostoru, na prostranem odru lendavske dvorane. Po kosilu in kratkem počitku so sledile intenzivne priprave na tekmovanje: urejanje pričeske, ličenje, oblačenje v kostum, urejanje baletnih copat, ponovno ogrevanje ... ter čakanje za odrom, kjer so se tekmovalke umirjale in se psihično pripravljale, da bodo svoj ples odplesale karseda najbolje. Vzdušje je bilo zelo kolegično in tekmovalke so navijale ena za drugo.

Po tekmovanju so nas čakale dolge ure do razglasitve rezultatov. S svojimi smo zelo zadovoljne in nanje ponosne.

Maja Repe, učiteljica baleta

MEDNARODNO TEKMOVANJE ZA TOLKALA V BEOGRADU 2023

Saša Golob, Boštjan Gradišek in Žiga Skrt Lovše
(foto: arhiv družine Skrt Lovše)

21. aprila smo se z družino jutraj odpravili na pot proti Beogradu, kjer sem imel naslednji dan nastop na mednarodnem tekmovanju tolkalcev. Pot v Beograd je bila zelo dolga, saj smo potovali šest ur. Beograd kot mesto mi je bil kar všeč. Naslednji dan sem imel vajo v Domu kulture Studentski grad, po vaji pa je sledilo tekmovanje, na katerem sta me spremljala Saša Golob na klavirju in učitelj Boštjan Gradišek. Ko sem začel nastopati, sem bil malo manj navdušen nad bobni, saj me je del bobnov zmotil, ker je bil že malo izrabljen, ampak na koncu mi je vseeno uspelo. Naslednji dan sem izvedel, da sem osvojil prvo nagrado v svoji kategoriji in zlato plaketo. Pot v Srbijo mi je bila zelo všeč in s svojim nastopom sem bil zelo zadovoljen.

Žiga Skrt Lovše, učenec tolkal

Žiga Skrt Lovše na tekmovanju
(foto: Boštjan Gradišek)

Leja Jerman (foto: Karin Vrhnjak Močnik)

Flavto igram,
Lepo se imam.
Anica z mano v duetu igra,
Veliko obe se smejeva.
Tonov še vseh ne poznavam,
A se pri flavti odlično imava.

Leja Jerman, učenka flavte

JAZ, LIJA

Na violini imam zelo super učiteljico in se zelo zabavam in veliko pesmic naučim. Rada nastopam. Enkrat bi na nastop skoraj prišla brez violine. Ko sem hotela na violino, mi najprej starši niso dovolili, a so me potem le vpisali.

Lija Bradaškja, učenka violine

Brez naslova

Lija Bradaškja, učenka violine

Lija Bradaškja pred Glasbeno šolo Jesenice
 (foto: arhiv Lije Bradaškja)

VESELO NA SPREHODU

Andrea Kostadinova, učenka klavirja

Andrea Kostadinova
 (foto: Sašo Valjavec)

Palček

Nika Vehovec, učenka flavte

Nika Vehovec (foto: Sašo Valjavec)

DRAGA AŽMAN

Draža Ažman, na Jesenicah rojena flvtistka in izjemna pedagoškinja, članica Simfoničnega orkestra RTV Slovenija, je za svoje delo prejela več nagrad za izjemne uspehe na področju glasbenega izobraževanja. Njena pedagoška metoda je vzgojila mnogo flvtistov, ki so profesionalno izjemno uspešni in zasedajo profesorska mesta tako na nižji in srednji kot tudi akademski stopnji ter so člani orkestrov in solisti doma in v tujini.

“

1. Rojeni ste na Jesenicah, kjer ste pridobili tudi osnovno glasbeno izobrazbo. Izhajate iz glasbene družine?

Glasba me spremlja od rojstva. Moj oče, Karl Ažman, je igral violino, klarinet, saksofon. Sestra Mojca Čebulj je učiteljica glasbe, igra klavir, njen sin Aleš Vovk (Raay) je komponist, producent, klaviaturist, pevec ...

2. Kakšni so vaši spomini na obiskovanje Glasbene šole Jesenice? Kakšen je bil vaš prvi stik s flavto? Kdo je bil vaš prvi učitelj?

Prva flavta je bila last jeseniške godbe. Zelo sem bila ponosna, da mi je že v prvem poskusu uspelo izvabiti ton iz tiste stare flavte. Želela sem čim prej zaigrati kakšno melodijo. Moj učitelj je bil prof. Ivan Jenko. Čeprav ni bil flvtist, me je navdušil nad muziciranjem v komornih zasedbah. Kmalu sem začela igrati v jeseniški godbi in simfoničnem orkestru, ki ga je vodil prof. Rado Kleč.

3. S študijem flavte ste nadaljevali na Srednji glasbeni in baletni šoli Ljubljana. Kdo vas je tam poučeval?

Komaj sem čakala, da šolanje flavte nadaljujem na Srednji glasbeni in baletni šoli Ljubljana. Moj novi profesor je bil Jože Pogačnik, prvi flvtist Simfoničnega orkestra RTV Ljubljana.

4. Že z devetnajstimi leti ste postali članica Simfoničnega orkestra RTV Ljubljana. Kakšni so vaši spomini na to obdobje v orkestru?

Imela sem srečo, da so ravno tisti mesec, ko sem diplomirala na SGBŠ, razpisali avdicijo za prosto mesto flvtista. Avdicijo sem uspešno opravila in takoj začela s službo v orkestru, obenem sem redno študirala na Akademiji za glasbo. Igrati v tako kvalitetnem orkestru je bil res privile-

Draža Ažman (foto: arhiv Drazge Ažman)

gij. Sodeluješ z vrhunskimi svetovnimi dirigenti in solisti, od katerih se ogromno naučiš. S turnejami po Evropi in svetu pa tudi spoznaš nove kraje in ljudi. Vse to znanje sem v letih učenja prenašala na svoje učence.

5. Svoje znanje ste nadgrajevali na številnih tečajih pri sedemtridesetih različnih znanih flvtistih doma in po svetu. Kdo so bili in kakšno znanje so vam dali?

Če si odprt za sprejemanje informacij, se lahko od vsakogar kaj naučiš. Ni nujno, da je dober glasbenik dober pedagog. Gre za temelj, osnovo, na kateri lahko gradiš, in ta mora biti dobra (pravilna drža, preponsko dihanje, ton in vodenje tona, vibrato, interpretacija ...). Name so najbolj vplivali flvtisti: Jacques Castagner, Alain Marion, Pierre Yves Artaud in še mnogi drugi. Naj posebej omenim flvtistko Ireno Grafenauer in njenega očeta Stanka Grafenauerja, ki je name nesebično prenašal svoje znanje o flvti in glasbi.

6. Kdaj pa ste začeli s poučevanjem in kako to, da ste se odločili za to? Poučevali ste na Glasbeni šoli Škofja Loka in na Konservatoriju za glasbo v Ljubljani (od leta 1983).

Poučevati sem začela že v srednji šoli, da sem si prislužila kak došten dinar. V Škofji Loki pa sem pristala zgolj po naključju, ker so nujno potrebovali učitelja flavte. Poučevanje je za mene postalo izziv. Zlasti potem, ko so se uspehi mojih učencev vrstili ne le v Sloveniji, ampak so bili izjemni tudi v Jugoslaviji. Vedno več učencev iz nižje glasbene šole je nadaljevalo na Srednji glasbeni in baletni šoli Ljubljana (kar 17). Nekaj teh učencev je nadaljevalo šolanje na srednji glasbeni šoli pri meni, v mojem razredu. Vse skupaj je postalo že hudo naporno (orkester, nižja glasbena v Škofji Loki, Srednja glasbena in baletna šola Ljubljana ...). Nekaj je bilo treba opustiti, spremeniti. Odločila sem se za profesuro in mislim, da se je v tem obdobju nivo igranja flavte močno dvignil.

7. Kakšna je razlika med poučevanjem na nižji in srednji stopnji glasbenega šolanja? Kaj mislite, da je pri poučevanju bistveno?

Razlika je v tem, kaj lahko v določeni starosti pričakuješ od učenca. Na srednji šoli se dijak že odloča za profesionalno ukvarjanje z glasbo, zato mora več časa vaditi. Nujno je vztrajati in dobro postaviti osnovo, temelje: pravilno držo, preponsko dihanje, kvaliteten ton, artikulacijo ... Na srednji stopnji pa razvijati tehniko, interpretacijo, muziciranje in se spoznavati s svetovno literaturo.

8. Bili ste članica številnih komisij na tekmovanjih. Naredili ste propozicije za republiška tekmovanja. Kako pripraviti učenca oz. dijaka na tekmovanje?

Prijaviti ga na tekmovanje pomeni veliko odgovornost, ki jo nosita oba, učitelj in učenec. Oba morata biti pripravljena na veliko več dela, vadenja, nastopov. To niso olimpijske igre, kjer je lepo, če sodeluješ.

9. Vaši učenci so prejeli več kot 100 nagrad, večinoma prvih, na domačih in mednarodnih tekmovanjih. Kaj je bistveno, da je učenec na tekmovanju uspešen? Kaj sploh pomenijo za učenca tekmovanja?

Vsak učenec nima sposobnosti, da bi tekmoval, čeprav ima željo, zato je odločitev učitelja bistvena. Prvi pogoj (poleg dobrega posluha in talenta) je volja do dela, disciplina. Uspeh na tekmovanju je rezultat vzajemnega dela učenca in profesorja.

10. Bi koга izmed svojih učencev še posebej izpostavili? Bi posebej izpostavili kakšnega glasbenega pedagoга?

Težko izpostavljam kogarkoli, ker jih je res veliko izjemno uspešnih doma in v tujini. Zasedajo mesta v orkestrih, so profesorji na srednji in nižjih šolah, nastopajo javno v različnih zasedbah. Na vse svoje nekdane učitelje flavte – prof. Ivana Jenka, prof. Jožeta Pogáčnika, prof. Fedja Rupla in prof. Borisa Čampa – ohranjam lepe spomine in sem jim hvaležna za znanje, ki so mi ga predajali.

11. Sodelovali ste tudi pri izdelavi učnih načrtov za flavto na nižji in srednji šoli. Kako je potekala izdelava teh učnih načrtov oz. kako so se učni načrti z leti spreminjali?

Učni načrti so bili zastareli, marsikaj se je z leti spremenilo. Včasih ni bilo moč kupiti not, tiskanih originalov. Sprva smo note celo prepisovali na roke. Kasneje smo jih vsaj fotokopirali. Ja, spremembe so bile velike, nivo znanja se je dvigoval, učni načrt pa temu napredku ni sledil.

V letih poučevanja sem si naredila svoj učni načrt, ki so ga nekateri kolegi prevzeli. Pri novem načrtu sem sodelovala, ampak končni izdelek je produkt vseh sodelujočih.

12. Kakšna je razlika v znanju po končani srednji glasbeni šoli danes in ko ste začeli s poučevanjem? Ocenjevali ste tudi na maturi.

Ogromna. Nivo znanja se je dvignil, zahteve so vse večje. To, kar smo včasih igrali na akademiji, igrajo dijaki že na srednji stopnji. Mature so virtuozi koncerti, kjer morajo dijaki skoraj vse igrati na pamet.

13. Vodili ste številne seminarje, poletne taborje, delavnice za flavto doma in v tujini ter izvedli številna predavanja. Kdo so bili udeleženci?

Nekaj najlepšega je bilo devet flautističnih taborov za moje učence med poletnimi počitnicami, ki sem jih sama organizirala. Ves dan smo igrali v različnih zasedbah, se zabavali in se spoznavali. Vrsto let sem vodila poletno šolo v Škofji Loki. V Zagrebu in Opatiji sem imela seminar za profesorje flavte iz Hrvaške. Svoj način učenja pa sem predstavljala tudi v Ljubljani, Celju, Škofji Loki, Kopru, Mariboru in na Jesenicah.

14. Za svoje pedagoško delo ste prejeli priznanje Zveze društev glasbenih pedagoგov Slovenije za izredne pedagoške uspehe (1981-1985), Gerbičev priznanje (1990) ter Škerjančev diplom Konvulatorija za glasbo in balet v Ljubljani (2004).

Seveda sem ponosna na vsa ta priznanja. Še bolj sem ponosna na to, kako uspešni so moji bivši učenci.

15. Na Glasbeni šoli Jesenice smo se zadnja leta srečevali, ko ste ocenjevali na TEMSIG-u. Ob otvoritvi novih prostorov leta 2005 ste imeli tudi predavanje. Kako vidite Glasbeno šolo Jesenice danes?

Moja pot se je začela v starih prostorih stavbe Gimnazije Jesenice. Res me veseli, da imajo Jesenice tako lepo glasbeno šolo, moderno opremljeno, kjer imajo tako učitelji kot učenci dobre pogoje za dobro delo.

16. Kaj bi povedali za zaključek? Kakšna vaša misel?

Ukvarjanje z glasbo je privilegij, ki ga ni vsak deležen. Je nekaj najlepšega, če se z glasbo lahko izražas. Je pa res, da glasbena šola ni krožek in je treba stalno in redno vaditi. Samo pravilno vsakodnevno vadenje vam zagotovi uspeh. Za konec pa vsem učencem in profesorjem želim uspešno šolsko leto!

Najlepša hvala za odgovore.

Nina Jamar, knjižničarka

ELIZABETA DEMŠAR ZUPAN,

prejemnica priznanja Frana Gerbiča za leto 2023 - najvišjega stanovskega priznanja, ki ga podeljuje Zveza slovenskih glasbenih šol

Elizabeta Demšar Zupan (foto: Sašo Valjavec)

Elizabeta Demšar Zupan je že 40 let zaposlena na Glasbeni šoli Jesenice kot učiteljica klavirja in korepetitorica. Svoje poslanstvo opravlja z žarom in neizmerno energijo. Želja po napredku jo je vodila k nenehnemu izpopolnjevanju in udeleževanju na najrazličnejših izobraževanjih s področja glasbene umetnosti in pianistične tehnike. Svojo strokovnost dokazuje z uspešnimi nastopi svojih učencev, z uspešnim korepetiranjem ter izjemnimi organizacijskimi sposobnostmi.

Vedno ima v razredu učence, ki izstopajo in imajo pripravljen program za posebne priložnosti - bodisi nastop izven šole ali na gostovanju v tujini, na srečanju glasbenih šol Gorenjske in zamejstva, ob sprejemih visokih uradnikov na šoli ... S svojimi učenci je prirejala samostojne recitale, veliko učencev je zaključilo deset razredov klavirja, ko je bilo to še mogoče.

Kot mentorica in korepetitorica je prejela vrsto nagrad na državnem ter mednarodnih tekmovanjih. Na državnem tekmovanju TEMSIG je prejela zlato plaketo in drugo nagrado, dve srebrni plaketi, tri bronaste plakete. Na mednarodnih tekmovanjih je prejela štiri prve nagrade, dve drugi nagradi ter pet tretjih nagrad in posebno nagrado mesta Udine. Bila je mentorica šestim učencem, ki so uspešno opravili sprejemni preizkus za Srednjo glasbeno in baletno šolo oz. sedanji Konservatorij za glasbo in balet: Katji Pavlič, Tini Hribar, Bernardu Prešernu, Anidi Gluhić, Valentini Gnamuš, Viti Mesec. Tudi pianist Jure Goručan prihaja iz njenega razreda. Vrsto mladih učiteljev je uvedla in pripravila za dobro delo v šoli, saj je bila mentorica petim učiteljicam pianistkam: Tini Hribar, Alenki Grm, Moniki Toman, Nadi Komnениć in Ireni Urbanc. Vse so uspešno opravile strokovni izpit in so danes uspešne učiteljice.

Vrsto let je poučevala na oddelku v Žirovnici, kjer je bila glavna pobudnica in organizatorica tamkajšnjih prireditev. Povezala se je tudi s tamkajšnjo osnovno šolo, kjer je pomagala pri korepetiranju zborov na revijah ter organizirala skupne prireditve. Vedno je poskrbela za sodelovanje vseh učiteljev oddelka in s svojim zgledom motivirala tudi ostale učitelje k dobremu delu in višjemu nivoju znanj

učencev. Izkazala se je tudi kot odlična organizatorica tako prireditev na šoli kot izven nje. Pomagala je pri pripravi kulturnih prireditev ob občinskem prazniku občine Žirovnica, bila pobudnica in organizatorica številnih tematskih koncertov na šoli, na nastope ob kulturnem prazniku je vabila različne goste (profesionalce in amaterje), ki so popestrili prireditev, uvedla je nastope v Psihiatrični bolnišnici Begunje.

Izvajala je samostojne koncerte v okviru šole in izven nje. Redno nastopa na koncertu učiteljev.

Petintrideset let je bila vodja aktiva pianistov na šoli in pet mandatov predsednica sveta zavoda. V šolskem letu 1991/92 pa je prevzela tudi vodenje šole, saj je šola čez noč ostala brez ravnatelja. S tem je pripomogla, da je šola do imenovanja novega ravnatelja lahko nemoteno delovala naprej.

Izjemno bogato in vsega spoštovanja vredno je tudi delovanje Elizabete Demšar Zupan na področju zborovskega petja, saj je od leta 1975 pa vse do danes vodila ali korepetirala več kot 15 otroških, mladinskih in odraslih zborov. Med njimi tudi ŽePZ Lipa Radovljica in ŽePZ Pletna Bled, s katerima je skupaj izvedla neverjetnih 536 nastopov, ter MoPZ Triglav Lesce, s katerim je leta 2009 gostovala na turneji po Japonski. Njeni zbori so prejeli številne nagrade in priznanja tako s strani lokalnih skupnosti kot tudi s strani nacionalnih društev. Med letoma 1993 in 1998 je organizirala in vodila pevske revije odraslih in mladinskih cerkvenih PZ Gorenjske.

Za svoje izjemno delo na glasbenem področju je poleg številnih priznanj leta 2001 prejela medaljo Občine Radovljica, leta 2008 pa bronasto plaketo Občine Bled za dolgoletno vodenje pevskih zborov.

Elizabeta Demšar Zupan je s svojim požrtvovalnim delom in s svojim glasbenim udejstvanjem pustila močan pečat tako v domačem kraju kot tudi izven njega.

Martina Valant,

ravnateljica Glasbene šole Jesenice

UČITELJI GODAL

ARSLAN HAMIDULLIN

Pozdravljeni, z veseljem se predstavljam kot predan učitelj violončela, ki se posveča vzgoji naslednje generacije glasbenikov. Z globoko ljubeznijo do violončela in več kot desetletjem izkušenj s poučevanjem najdem izjemno veselje v vodenju učencev na njihovi glasbeni poti. Opazovanje njihovega napredka, tako v tehnikah kot izražanju, je zame vir velikega zadovoljstva. Moja učna filozofija temelji na ustvarjanju vzpodbudnega okolja ter prilagajanju pouka posameznikovim potrebam in ciljem. Skupaj z učenci se vedno znova podajam na potovanje, kjer raziskujemo globine glasbe in odkrivamo čarobnost, ki prebiva v vsakem učencu. Moj ponos je biti del njihovega glasbenega razvoja ter jim vlivati trajno spoštovanje do lepote in moči violončela.

Arslan Hamidullin (foto: arhiv Arslana Hamidullina)

KLAVDIJA JARC BEZLAJ

Pijem skodelico slastnega sadnega čaja ... Dolgo je čakal v predalu, da si bom zopet vzela čas zanj. Diši ... Spominjam se, kako mi ga je pred leti podaril prijatelj po koncertu, kjer sem izvedla njegovo skladbo. Ravno te dni sem zopet govorila z njim - čakam na skorajšnji izid njegove nove skladbe, ki temelji na ljudskih motivih. Že od nekdaj so mi pri srcu zanimive klasične preobleke ljudskih napevov - mojih korenin ... Kakor drobceni koščki sadja in cvetov, ki vodo spreminjajo v čaj, tako nešteto spominov barva moje srce z vonjem po minulih glasbenih doživetjih. Več desetletij sem z violino preživela na najrazličnejših odrih - od preprostih

Klavdija Jarc Bezlaj na koncertu učiteljev (foto: Sašo Valjavec)

rečnih brežin do velikih dvoran, od vrtcev do domov za ostarele, od klasične glasbe vseh obdobij do musicalov in etno zasedb ... Od neizkušene deklince do ...

Začelo se je zelo zgodaj. S to neizkušeno, a odločeno deklico, ki je že od nekdaj vedela, da bo postala violinistka. Po tej poti pa ne bi mogla tako gladko in vztrajno stopati, če ne bi bila deležna požrtvovalne podpore staršev in modrosti učiteljev, zlasti pa medsebojnega poslušanja, zaupanja ter sodelovanja enih in drugih - in nje seveda. Jasen cilj in v polnosti izkoriščene ponujene možnosti igranja v najrazličnejših zasedbah. Ter veliko, veliko vložene truda in blagoslovov od zgoraj.

Če sem bila že kot otrok prepričana, da bom postala violinistka, pa me je poklic učiteljice violine od nekdaj navdajal z nekakšnim strahospoštovanjem, saj si nisem mogla zamisliti, kako bi sama lahko nekoč naučila nečesa meni tako samoumevnega (kot mi je pač bilo igranje violine). Zgolj iz radovednosti in »preventive«, da mi slučajno ne bi bilo dolgčas (ha ha ha), sem poleg koncertne vpisala še pedagoško študijsko smer. V Avstriji, kjer sem študirala, je bil velik poudarek na pedagoški praksi in tekom študija sem odkrila lepoto tega poklica, hkrati pa spoznala nekaj (vsaj osnovnih) orodij za podajanje znanja. Po spletu okoliščin sem neke pomladi tik pred diplomo vskočila za nadomeščanje na Glasbeno šolo Jesenice, kjer sem še danes, 13 let kasneje. In to z razlogom.

Spoznala sem, da me poklic učiteljice izjemno veseli, bogati in nenehno spodbuja k rasti. Hkrati pa sem do nedavnega uspela z raznimi koncertnimi projekti hraniti tudi umetniško-violinski del svojega srca. Slednje je trenutno sicer v mirovanju - deloma zaradi novih življenjskih dimenzij, ki jih prinese »poklic« mame, predvsem pa zaradi določenih težav z rokami, ki so prišle sočasno. Zato sem še toliko bolj hvaležna, da mi je bilo dano pretekla desetletja tako intenzivno posvečati violini. Z radostjo in zaupanjem živim trenutno obdobje v vseh njegovih razsežnostih, lepotah in izzivih ter se radovedno veselim bodočnosti, ki je pred menoj ... Le kako bo takrat dišala skodelica toplega čaja? Verjamem, da tudi po svežih glasbenih utrinkih ...

MILOŠ JOVANIĆ

Zakaj sem postal učitelj, kako se je to zgodilo, kaj me je tako močno privlačilo v glasbi, da sem se ji lahko tako predal, da je postala moj poklic? Vsi nosimo glasbo v sebi, je del nas, od rojstva, čutimo jo v sebi, in prav vsi imamo posluh zanjo. Glasba so vibracije, različna valovanja, ki ne samo, da jih slišimo, ampak jih tudi občutimo, zato tudi gluhi lahko čutijo glasbo, vsaj del nje. Jaz sem glasbo resnično začutil in zaslišal dokaj pozno. Seveda je bila ves čas del mene, saj sem jo slišal povsod, vendar sem jo šele takrat – v tistem prostoru, v tistem trenutku – resnično začutil, zaslišal tako močno, tako jasno, tako globoko, da sem spoznal, to je to, ta zvok, ta občutek, to sem jaz, to potrebujem, to hočem znati. Zaslišal, začutil, dojel sem zvok basa, star sem bil sedemnajst let. Takoj naslednji dan sem potrkal na vrata, kjer je pisalo Luciano Bole, prof. kontrabasa. Tako se je začela moja glasbena pot, ki me je vodila od vrat do vrat, od učitelja do učitelja in me po dolgih letih pripeljala do prav posebnih vrat. In zdaj sem tu, nekako na začetku, le s to razliko, da sem zdaj na drugi strani in poslušam, kako lepo potrkujejo na vrata, na katerih piše Miloš Jovanić, prof. kontrabasa. Verjamem, da so nam naše življenjske poti določene, usojene, zato se nam ni treba ničesar bati, ne moremo zaiti, se izgubiti, moramo pa na tej začrtani poti potrkati in odpreti čim več vrat, saj bomo le tako našli tista prava.

Miloš Jovanić (foto: arhiv Miloša Jovanića)

BLANKA PIOTROVSKA KOSAR

14 let je tako hitro minilo ... Sama ne morem verjeti, da sem leta 2008 pričela delati v Glasbeni šoli Jesenice kot učiteljica violine. Sem sem prišla iz GŠ Sevnica, tam sem pričela s pedagoškim delom še kot študentka Akademije za glasbo v Ljubljani iz razreda prof. V. Meljnika. Zelo sem hvaležna, da sem kot mlad človek začela ustvarjati v svojem »sanjskem poklicu«. Že v srednji šoli sem se spogledovala s to profesijo, in kot mlado dekle sem že takrat pomagala svoji sedanji profesorici pri pripravah mladih učencev na tekmovanja ter aktivno sodelovala v delu orkestrov svoje domače glasbene šole. Življenje je večkrat skrivnostno in ima svoje poti. Moje me je pripeljalo iz daljne Poljske, kjer sem končala magistrski študij glasbene pedagogike na Univerzi v Lublinu. Čudovita slovenska narava, prijazni ljudje, globoka želja po študiju violine ... vse to je bilo odločilno, da sem se odločila ostati na tem prečudovitem koščku našega planeta. Delo z otroki me je neizmerno veselilo in tako je ostalo vse do danes. Leta 2012 sem naredila usposabljanje za delo s predšolskimi otroki. Življenje ima svoje poti in par let nazaj sem postala mamica dvema

Blanka Piotrovska Kosar (foto: Sašo Valjavec)

nadobudnima fantoma, ki mi vzameta še zadnjo sekundo mojega prostega časa. Sinova sta zame izziv ter razlog za nadaljnje izobraževanje na več različnih pedagoških področjih. Moj ponos in navdih je moj starejši sin, ki je skrajni nedonošenček in je uporabnik polževih vsadkov. Kljub svoji gluhoti govori tekoče dva jezika (skupaj se uči tudi slovenskega znakovnega jezika) in je zelo bister fantiček. Družbo mu dela dobro leto mlajši bratec, s katerim se rad krega in tudi kakšno ušpiči. Rada ga podpiram in iščem dodatno znanje za podporo njegovemu razvoju. To je tudi zame vodilo za moje učence: opaziti njihova močna področja in podpirati in spodbujati razvoj njihovih šibkejših področij. Živimo v »norem« svet, polnem prevelikih želja, pričakovanj. Zelo pomembno je, da se čim prej naučimo ne samo delovnih navad, ampak tudi spoštovanja, zaupanja, spoznavanja sebe, svojih občutkov. In zelo pomembno vlogo imamo tukaj učitelji. Instrument je samo sredstvo, cilj predstavlja trud, da ustvarimo čim lepšo glasbo in postanemo čim boljši ljudje. Ko se ozrem nazaj, sem neizmerno hvaležna, da sem izbrala to pot, da sem se odločila za glasbo. Velikokrat slišim od staršev svojih učencev, da niso glasbeniki, da ne znajo pomagati svojim otrokom v procesu poučevanja instrumenta. Tudi jaz sem bila v svoji družini edini otrok, ki se je odločil za glasbo. Dragi starši, ne glede na svoje »neznanje« podpirajte svoje otroke, bodrite jih in jih motivirajte. Igranje instrumenta ni lahka stvar, ampak prinaša neizmerno zadovoljstvo in obogatitev mladega človeka ne samo na zunaj, ampak predvsem na znotraj. Hvala, da mi zaupate in da sem lahko majhen delček zgodbe vašega otroka.

ANA PREK

Pisalo se je leto 2001, ko sem prvič prestopila prag glasbene šole v Radovljici. Glasbena pripravnica se mi je zdela nekaj čarobnega. Še posebej takrat, ko smo skupaj z učiteljico trkali na vrata učilnic in spoznavali različna glasbila. Tako smo nekega dne potrkali na vrata z napisom »violina« in v trenutku, ko so se odprla, sem pozabila na vse zvoke, ki sem jih poznala do takrat. Zaljubila sem se v violino in njen zvok. Septembra prihodnje leto sem tako zakorakala v glasbeno šolo kot ponosna učenka violine, opremljena s kupom not in čisto svojim kovčkom, v katerem je počivala moja prva violina. Kmalu se je izkazalo, da mi gre igranje na violino res dobro, in tako sem se v tretjem razredu udeležila svojega prvega tekmovanja. Pravijo, da prvega ne pozabiš nikoli, in še danes se spomnim, kaj sem tisti dan imela oblečeno, v katerem taktu sem pozabila prave note, pa tudi to, kako sem na odru uživala. Skozi osem razredov violine se je nastopov, gostovanj in tekmovanj nabralo toliko, da sem jih nehala šteti. Bližal pa se je trenutek, ko se je šolanje v Radovljici približevalo koncu in postavljena sem bila pred vprašanje: Kaj pa zdaj? Odgovor se je kma-

lu ponudil sam od sebe. Konservatorij za glasbo. Ampak mene zanima še toooliko drugega! Da je bil volk sit in koza cela, sem se odločila za vzporedno obiskovanje konservatorija ter Škofijske klasične gimnazije v Ljubljani. Tako so štiri leta minila v kombinaciji učenja latinščine, matematike, biologije ter vadenja violine, solfeggja in reševanja harmonskih vaj. V tem času pa sem se dokončno odločila, da je violina tista, ki me

bo spremljala tudi na profesionalni poti, zato sem se vpisala na Akademijo za glasbo, kjer sem 18 let po prvem dotiku inštrumenta magistrirala v razredu prof. Žige Branka.

Violina pa ni edina, ki me spremlja na moji poti. V srednji šoli sem se srečala s petjem v zboru, ki je postalo moja druga ljubezen, in v dveh zborih z veseljem pojem še danes.

NATALIJA ŠIMUNOVIČ

Violino sem dobila v roke pri petih letih. Pravzaprav ni bila violina, ampak kos lesa, ki ga je znameniti Kamničan, goslar Maksimiljan Skalar, predelal tako, da smo violinski začetniki nanj lahko namestili lok in ga vlekli gor in dol. Naprava je bila narejena tako, da je lokova poteza stekla po pravilni poti – vzporedno s kobilico. Skalar je bil torej zelo inovativen in napreden pedagog, razmišljam danes ... Tako sem prvi teden v pričakovanju čisto zaresnega inštrumenta nadobudno vlekla lok po tej nemi »violini«, za kar so bili domači in sosede verjetno zelo hvaležni. Maksimiljanova hčerka Darka Skalar me je potem kmalu razveselila s pravo violino. Ona je bila violončelistka, moji začetki in nadaljevanje violinskega učenja pa kljub temu polni veselja in pravih odločitev. Ko sem hodila v glasbeno šolo, dostopnost inštrumentov in učiteljev ni bila tako samoumevna, kot je danes. Tudi inštrumenta si recimo nisem izbrala sama. Zelo sem si želela igrati klavir. Danes sem hvaležna tistim, ki so me premestili na godala. So že vedeli, da se učenci z dobrim posluhom še najmanj mučijo z violinsko intonacijo, ki med glasbili predstavlja še posebej trd oreh. V osnovni glasbeni šoli so me učili še violist Urban Udovič, kitaristka Emilija Krevs in violinistka Mojca Malovrh. Prav vsi so bili tako nadarjeni, da so znali igrati več inštrumentov, vsak od njih pa je z mano naredil nov korak k odločitvi, da tudi sama postanem glasbenica.

Tako me je pot peljala na Srednjo glasbeno in baletno šolo v Ljubljani, kjer me je učila prof. Dušanka Stražar. Na Akademiji za glasbo sem se preusmerila na študij viole. Za moj violski preporod je bil zelo zaslužen profesor Mile Kosi, virtuoz evropskega formata. Viole sem se učila tudi pri profesorju Frenku Avseneku ter tujih mentorjih v okviru raznih seminarjev. Študij sem z odliko zaključila pri prof. Svavi Bernhardsdottir. Vseskozi sem se spogledovala s petjem, ki je moja prva glasbena ljubezen. Tako sem recimo, da bi si zaslužila denar za novo violino, kot dijakinja prepevala v narodnozabavnih in jazz ansamblih. Pot usode pa je moje prepevanje zapeljalo tako, da sem leta 1999 kot violistka dobila službo v orkestru SNG Opera in balet Ljubljana. Tam sem našla svoje nove pevske vzore in tudi solopevska učitelja – zakonca Žeča in Galio Gorčevo. Ves čas igranja v orkestru sem se tako izpopolnjevala tudi v petju. Seveda pa je profesionalni fokus pripadal vodenju violske sekcije opernega orkestra. Ta izkušnja je ena bolj fascinantnih v mojem glasbenem življenju. Orkester je glasbeni organizem, ki te s

svojo veličino in zapleteno raznolikostjo na čaroben način posrka vase. Vstopnico za to si pridobiš samo, če osvojiš visoko stopnjo glasbenih veščin in občutljivosti. Poleg tega, da se v orkestru naučiš veliko o svojem inštrumentu in ga res veliko vadiš, se nenehno prilagajaš drugim inštrumentom, solistom, dirigentu, zboru, plesalcem ... Na ta način se usposabljaš tudi kot glasbenik – družabnik. To je namreč v življenju glasbenika zelo pomembna veščina. Nihče od nas namreč ne igra sam, vsi se moramo uglasiti na tega, ki ustvarja z nami. Tako tonalno in ritmično kot tudi človeško. V orkester sem zato rada zašla tudi v letih, ko sem že preusmerila svoje glasbeno delovanje v pedagogiko.

Področje pedagogike sem spoznala že takoj po zaključeni glasbeni akademiji. Danes lahko mirno povem, da te akademija ne more zadosti pripraviti na orkestrsko ustvarjanje, še manj pa na poučevanje inštrumenta in delo z mladimi. Poklicno delovanje glasbenika je zato prav res vseživljenjska zgodba s presenetljivimi zapleti. Vsaj pri meni je tako. Odločitev, da se poklicno popolnoma preusmerim v poučevanje, in ne več v izvajanje glasbe, ni bila lahka, lahko pa rečem, da je bila dobra. Svojo izvajalsko plat sem odtlej izživel predvsem kot avtorica in izvajalka glasbenih predstav za otroke. V Glasbenem gledališču Trubadur sem se tako preizkusila tudi kot tekstopiska mladinskih dramskih del, kar me je pripeljalo tudi v literarne vode, v katerih še danes rada napravim kakšen stranski zaveslaj.

Takšen raznolik splet glasbenih izkušenj usmerjam v svoje pedagoško delovanje, ki me je sčasoma popolnoma prevzelo. Pedagogika ima to čudovito značilnost, da se napaja prav iz vseh znanj in sposobnosti učitelja. Tako lahko vsak posameznik s svojim glasbenim delovanjem oblikuje edinstven splet učnih vsebin in strategij, ki zaznamujejo vsakega njegovega učenca. Nekateri radi rečejo, da se učencem zelo pozna, kdo jih uči. Kadar se ozrem na svoje odlične učence, tudi glasbenike: Nejca Mikoliča, Anito Gnamuš, Timoteja Willewaldta, Mateja Zupančiča, Evo Kramar in Tino Bučar, si tudi sama rada tako mislim. Nič manj pa nisem ponosna na vse, ki jih tukaj ne morem imenovati, ker je premalo prostora, smo pa skupaj prehodili korake njihovega glasbenega izobraževanja. Najpomembnejše se mi zdi, da je učenje violine ali viole ter igranje v orkestru v njih sprožilo pomembne življenjske spremembe. Postali so bolj muzikalni, morda bolj vestni, glede na raziskave tudi bolj pametni, nekateri celo bolj družabni, bolj čuteči in razmišljuječi, skoraj vsi pa bolj disciplinirani in samozavestni ljudje.

Svojo glasbeno pot primerjam s potočkom, ki je skozi številne glasbene izkušnje in srečanja postal široka reka. Novi izviri, ki se vanjo zlivajo, se zlijejo s tokom, in če bi hoteli bolj stvarno, morda celo znanstveno predstaviti takšen pojav, bi lahko rekli, da se na ta način oblikuje glasbena identiteta. Prav ta je tudi moj najnovejši izziv, ki še kako zadeva tudi učence glasbene šole. V svojem glasbenem raziskovanju namreč iščem načine glasbenega povezovanja med učiteljem in učencem, ki bi na ravni ideje o samem sebi – torej na osnovi samopodobe in identitete – usmerjale naše pedagoško delovanje. Na tej poti pričakujem lepe glasbene dosežke, ki jih bosta spremljala dobrodejno čustveno vzdušje in povezanost vseh učencev in kolegov Glasbene šole Jesenice.

Natalija Šimunović (foto: Sašo Valjavec)

Blažen, preblażeni ples. Po širnih prostorih valuješ, iz sanjskih peruti se snuješ. (Pia Mlakar)

Spomnim se svojega veselja in navdušenja, ko sem prvič stopila v plesno dvorano. Enako je bilo nekaj let kasneje, ko sem obula svoje prve špice. Misel na to, da bi postala balerina, mi je vsa leta lepšala dni. Ves čas šolanja sem izredno rada nastopala.

Sanje vsake mlade baletke so plesati v špicah in lepih kostumih. Balet je poleg tega najprej umetnost, pri kateri svoja čustva izraziš z gibanjem. Potrpežljivost, vztrajanje, milina, lahkotnost, predvsem pa ples z dušo. Vse to je potrebno, da plesalec uživa v predstavi.

Z leti so koreografije postale zahtevnejše, na letni predstavi pa je vedno treba plesati najbolje. Menim, da smo z letošnjo predstavo Pot do zvezd na nebu predstavile najboljšo koreografijo. Z devetnajstimi točkami je bila hkrati tudi najdaljša predstava, v kateri sem nastopila.

Po zaslugi učiteljic baleta sem se poleg vsega baletnega znanja in odnosa do umetnosti naučila tudi discipline, reda in točnosti, ki so nenazadnje ključne vrline za dobro delo in uspeh. Šolanje v baletnem oddelku GŠ Jesenice je imelo name močan vpliv z več vidikov, s pridobljenimi izkušnjami pa mi bo, v to verjamem, v življenju lažje.

Patricija Zupan, učenka baleta

Patricija Zupan na baletni predstavi Pot do zvezd na nebu skupaj z Emmo Hatić in Hano Lujčić (foto: Sašo Valjavec)

JAZ, PATRICIJA ZUPAN

Odkar sem začela, je minilo že osem let. Osem let, ki so minila čisto prehitro. Osem let, ki so bila polna različnih nastopov, uspehov, veselja in izjemne povezanosti z glasbo.

Vse se je začelo v 4. razredu osnovne šole, ko sem ob dnevu odprtih vrat prvič stopila v glasbeno šolo. Takrat sem prvič videla svoje bodoče učitelje. Z učiteljem Drejcem Pogačnikom smo igrali kviz, kjer nas je vprašal, koliko strun ima kitara, in me poklical. Odgovorila sem pravilno in za nagrado dobila CD z različnimi skladbami, ki so jih izvajali učenci glasbene šole. Prav ta CD je bil povod za začetek obiskovanja pouka kitare.

V nižjih razredih je bil največji izziv trema pred nastopom, po štirih letih rednega nastopanja in tekmovanj pa je tudi ta počasi izzvenela. Vsako leto sem se udeležila tekmovanja Dnevi kitare v Krškem. Enkrat sem nastopila tudi na TEMSIG-u in na Mednarodnem tekmovanju španskega veleposlaništva v Sloveniji. Vsako leto mi je šlo bolje in do danes sem zbrala pet srebrnih in dve zlati priznanji. Vsako leto sem se udeležila poletne šole kitare v Črnomlju in si tudi tam nabrala dodatnega znanja. V maju 2023 sem izvedla tudi recital ob zaključku svojega glasbenega šolanja. Res sem hvaležna svojemu učitelju Simonu Krajncu Fojkarju, da me je spodbujal, mi vedno stal ob strani in bil pripravljen sprejemati kompromise. Hvaležna sem za vse njegove izjemne pedagoške pristope in znanje. Tudi v prihodnje bi želela obiskovati njegove ure in igrati tudi v duu.

Patricija Zupan, učenka kitare

*Srečen je tisti, ki glasbo razume,
veselo in radostno poje srce ...
Le glasba ti žalost resnično prežene,
zato ne obračaj se nikoli od nje.*

Patricija Zupan

Patricija Zupan na zaključnem recitalu (foto: Sašo Valjavec)

Leon Kusterle (foto: Sašo Valjavec)

PORTRET LEONA KUSTERLA

Leon Kusterle igra harmoniko že osem let, tako da v tem šolskem letu zaključuje svoje glasbeno šolanje. Prihaja z Blejske Dobrave. Za njega bi lahko rekli, da mu je bila harmonika položena v zibelko, kajti njegov starejši brat je igral harmoniko in je tako mlajšega bratca navdušil za ta čudoviti instrument velikih zmožnosti.

Od samega začetka je kazal izredno glasbeno nadarjenost. Že od tretjega razreda je član harmonikarskega orkestra Glasbene šole Jesenice, kasneje pa je postal tudi član komorne zasedbe harmonik. Za njim je zelo veliko šolskih nastopov, nastopov na različnih razstavah in prireditvah v kraju in širše. Če bi hoteli naštet vse te nastope, bi nam zmanjkalo prostora in časa. Skratka, nikoli mu ni bilo težko nastopati, čeprav se je bilo treba pripravljati za šolo.

Redno se je udeleževal mednarodnih tekmovanj in posegal po najvišjih odličjih (zlatih, srebrnih in bronastih) ne samo kot solist, temveč tudi s harmonikarskim orkestrom Glasbene šole Jesenice. Če bi ga vprašali, katero odličje mu je najbolj ostalo v spominu, verjamem, da bi to bilo prvo osvojeno zlato v Pulju ter zlato, osvojeno s harmonikarskim orkestrom.

V letošnjem šolskem letu obiskuje prvi letnik Gimnazije Jesenice, tako da je kljub vsem gimnazijskim obveznostim imel čas za redno obiskovanje glasbene šole, na kateri je obiskoval poleg harmonike in solfeggia še vaje orkestra in komorne igre.

Zato torej ne čudi, da nam je v torek, 23. maja, priredil prav poseben recital, pravo glasbeno potovanje. Na odru so se mu pridružili tudi člani komorne zasedbe harmonik. Poleg Leona v komorni zasedbi igrajo: Mia Tomić, Isak Jezerkić, Marcela Lužnik, Martin Bernik, Anže Lužnik in njihova učiteljica Diana Šimbera. Za zaključek svojega osemletnega glasbenega šolanja je Leon izbral skladbe različnega karaktera - od klasike, plesne glasbe do etno glasbe. Poslušalci so bili navdušeni in mladega glasbenika in njegove kolege nagradili z navdušenim aplavzom.

Verjamemo, da bo glasba v Leonovem življenju imela posebno mesto in da bo nadaljeval z igranjem v harmonikarskem orkestru tudi naprej.

Diana Šimbera, učiteljica harmonike

SAPIENTI SAT!

Vse se je zgodilo nepričakovano. Kot po navadi sem prišel k pouku nekaj minut prej, ko sem poslušal, kako učenci različnih instrumentov pridno vadijo z učitelji glasbe. K pouku je prišla tudi učiteljica flavte ga. Karin Vrhnjak Močnik. Kot po navadi sva spregovorila par besed o glasbi, nakar me je presenčila z vprašanjem, če bi lahko kot najstarejši učenec na šoli napisal nekaj za bodoče starejše učence. Na vabilo sem se z veseljem odzval in obljubil, da se bom potrudil in napisal nekaj na to temo.

Moja glasbena pot ima »dolgo sivo brado«. Z glasbo sem se začel ukvarjati v 2. razredu

osnovne šole. Izbrani instrument je bila harmonika. Nižjo glasbeno šolo, Blažoje Bersa v Zagrebu, sem tako končal leta 1972. Od takrat sem veliko igral na raznih veseljah. Potem se je moja glasbena pot nekoliko umirila in taka ostala vse do leta 1982, ko sva z bivšim tastom (sedaj že pokojnim Lovrom Brčetom, ki je bil nekoč tudi član ansambla bratov Koren) skupaj začela igrati harmoniko. Bilo je zanimivo. Spomnim se, da sva že takrat hodila na novoletne koncerte Pihalnega orkestra Jesenice. V glasbi sva uživala. O tej temi sva se pogovarjala in pogovarjala. Bili so zanimivi pogovori. Zvok pihal me je že takrat očaral in že takrat sem razmišljal, kako bi jih bilo zanimivo igrati. Takrat se je začelo.

Moja pot do vpisa v Glasbeno šolo Jesenice je zelo zanimiva. Glede na to, da me je zelo zanimala tudi tamburica, sem najprej kupil le-to. Nekaj let je samo visela v stanovanju. »Instrument se mora igrati,« sem si govoril. Žal na našem koncu takrat glasbene šole prav za tamburico ni bilo. Po dolgem iskanju in naključju sem spoznal učitelja tamburice Jerneja Smoleja. Dogovorila sva se, da bova začela s poukom. Glede na to, da sem pričel z igranjem tamburice, me je zamikalo igranje na še eno brenkalo, da bi bilo učenje še malo bolj kompleksno. Po enoletnem učenju tamburice sem tako kupil še brač. Zdaj igram oboje in hodim v 4. razred tamburice in 3. razreda brača. Izredno zanimivo.

Kot sem že omenil, sem velikokrat obiskal novoletne koncerte pihalnega orkestra. Poslušanje le-tega me je prevzelo. Pihala so zame postajala »hit«. Moral sem se odločiti. Ali bom igral saksofon ali klarinet. Odločil sem se za klarinet. Tudi ta odločitev ima zanimivo zgodbo. Kot svetnik krajevne skupnosti na Plavžu sem na enem od srečanj spoznal tudi Moniko Korbar in slišal, kako zelo lepo igra klarinet. Takrat nisem vedel, da je učiteljica in da me bo nekoč učila. Na enem od srečanj sem jo prosil, če bi tudi mene želela učiti klarinet. »Ja,« je rekla. In od takrat naprej hodim v Glasbeno šolo Jesenice k pouku klarineta.

Od takrat je minilo že nekaj let. Še vedno vztraja z menoj in pouk nadaljujeva s tempom (decrescendo). Najinega sodelovanja in kemije pri učenju sem izredno vesel.

Ta moja zgodba naj bi spodbudila tudi nove starejše učence, željne dobre glasbe.

Upam, da mi bo uspelo.

Željko Jakelić

Željko Jakelić (foto: Monika Korbar)

Kaj nam pomeni glasba?

Ob koncu šolskega leta, ko so skladbe že prav lepo zazvene, smo se z učenkami pogovarjale, kaj nam pomeni glasba in kakšno mesto zaseda v naših življenjih.

»Klavir sem izbrala, ker ima lep zvok.

Rada hodim v glasbeno šolo, ker se lahko veliko novega naučim. Klavir vadim vsak dan 15 minut. Ko vadim, me posluša mami.

Julija pričakujemo dojenčka, zato sem se že zdaj naučila uspravkano, ki mu jo bom igrala.

V letošnjem šolskem letu sem nastopila 4-krat. Prvič sem imela veliko tremo, potem pa sem se navadila. Vaje za sproščanje, ki smo jih imeli pred nastopi, so mi zelo pomagale.«

Neža Šuligoj, učenka klavirja

»Sem prva glasbenica v svoji družini. Klavir sem poznala že prej, ker ga je igrala teta. Bil mi je zelo všeč, zato sem se odločila zanj. Rada imam pouk klavirja. Všeč sta mi tudi šola in učilnica, ker je v njej veliko instrumentov. V glasbeni šoli sem dobila novo prijateljico.«

Ema Ažman, učenka klavirja

»V moji družini prav vsak igra en instrument. Ati kitaro, mami, sestra Iza in jaz pa klavir. Najprej sem obiskovala glasbeno pripravnico, letos pa sem se začela učiti klavir.

Klavir je moj najljubši instrument. Všeč sta mi njegov zvok in izgled.

Zelo rada nastopam. V letošnjem šolskem letu sem nastopila kar 7-krat.«

Mila Rekar, učenka klavirja

»Klavir imam zelo rada. Učiti sem se ga začela pri devetih letih. Nekaj prvega glasbenega znanja mi je predal ata, ki igra harmoniko. V prvih dveh letih sem se naučila veliko novega in preigrala veliko skladb, zato bom letos opravljala izpit kar za dva razreda. Odkar imam nov instrument, vadim vsak dan.«

Julija Ferjan, učenka klavirja

»Glasba se mi zdi zabavna. Všeč mi je, kadar je poskočna. Včasih je igranje na klavir malce težko, zato takrat vadim malo več. Najprej sem se učila igrati flavto, pa mi ni bila tako všeč, zato sem izbrala klavir, ker pri klavirju nisi tako zadihan. Rada imam glasbo in glasbeno šolo.«

Laura Valand, učenka klavirja

»V Žirovnških novicah sem zasledila oglas, da bo potekal vpis v glasbeno šolo. Takoj sem se odločila za klavir. Ko sem o tem povedala sošolkam, so me na pianinu v učilnici začele učiti novih skladb. Nekega dne, ko sem bila že v 2. razredu, sva z mamico šli k zdravniku zaradi bolečega gležnja, in ko sva prišli domov, me je v sobi čakal nov instrument. Od takrat naprej še raje vadim. Tudi najboljša prijateljica je glasbenica. Igra klavir in flavto, tako da radi igrava skupaj.«

Tia Ipavec, učenka klavirja

»Lepo je hoditi v glasbeno šolo, ker imam ful dobro učiteljico. Kakšna skladba mi je zelo všeč in jo potem rada igram. Všeč sta mi zvok in izgled klavirja.

Prijateljica Nika je imela klavir doma in tam sem se navdušila nad njim. Po nekaj letih sem starša prepričala, da sta me vpisala na klavir.

V letošnjem šolskem letu sem nastopila tudi z najboljšo prijateljico, ki igra violino.«

Tamara Pazlar, učenka klavirja

»Z glasbo se poznam že iz otroštva, ko mi je mami pela pesmice. Skozi leta sem veliko prepela, saj smo zelo glasbena družina. Brez glasbe si res ne predstavljam otroštva. Ko sem prišla v 2. razred, je bil čas, da si izberem glasbilo, ki ga bom igrala. Izbrala sem flavto in se je učila 6 let. Ampak to mi ni bilo dovolj, zato sem se vpisala še na klavir. V letošnjem šolskem letu tako zaključujem 2. razred klavirja. Tudi ukulele me je zanimal, saj se mi je zdel zelo prikupen instrument. Naučila sem se ga sama in v dveh tednih je že prav lepo zvenel. Pri ukulele mi je najbolj všeč, da lahko zraven pojem.

Res si ne predstavljam življenja brez glasbe.«

Mojca Možina, učenka klavirja

»Glasba mi je od nekdaj zelo všeč. Rada plešem, obiskujem glasbeno šolo in pojem. Glasba me sprosti in pomiri. Pomaža mi tudi razmišljati in se učiti. Glasba je nekaj zelo pomembnega v mojem življenju. Vse se mi zdi veliko lepše z glasbo. Všeč so mi različne zvrsti. Z mojo najboljšo prijateljico včasih tudi sami za zabavo poskušava ustvariti svojo glasbo. Rada nastopam skupaj z njo, prav tako tudi z mojo mami in sestro. Glasba me spremlja povsod. Tudi ko je ne slišim, zveni v moji glavi. Glasba se mi iz vseh glasbil sliši čudovito, a najlepše mi zveni iz klavirja. To je glavni razlog, zakaj sem se odločila zanj.

Glasba je čudovita in ne vem, kaj bi brez nje.«

Iza Rekar, učenka klavirja

»Na glasbo sem vezana že od malih nog, saj me je navdušil moj oče, ki je bil zborovodja in me je navadil in spodbujal k petju. Pri štirih letih sem začela obiskovati otroški pevski zbor v cerkvi in v vrtcu, nato pa še v šoli. Hotela sem igrati en instrument, pa se nisem mogla odločiti, katerega. Izbirala sem med kitaro, violino in prečno flavto, a sem po dolgem razmisleku ugotovila, da bo klavir prava izbira. Zdaj klavir obiskujem že štiri leta in mi ni niti malo žal za to odločitev, ker imam tudi super učiteljico Julijo.«

Pina Potokar, učenka klavirja

»Glasba mi pomeni zelo veliko. Vsakič, ko sedem za instrument, pozabim na vse skrbi, ki sem jih imela. Klavir vadim približno 30 minut vsak dan.«

Kaja Legat, učenka klavirja

»Glasba me sprosti, zato mi je všeč. Prestavi me v nov, drug svet, kjer sem vesela in plešem. Takrat, ko jo poslušam, se umirim in takrat, ko sem žalostna, si jo zavrtim.«

Lili Juvan, učenka klavirja

Julija Jelovčan in njene učenke (foto: arhiv Julije Jelovčan)

»Glasba me spremlja od majhnih nog, saj oče igra kitaro.

Glasbeno šolo sem začela obiskovati v 3. razredu. Med vsemi inštrumenti mi je bil najbolj všeč klavir. Z veseljem sem se ga učila igrati. Tekom šolanja sem imela kar pet učiteljev klavirja. Danes sem vesela, da mi je uspelo opraviti šest razredov in zaključiti nižjo glasbeno šolo.«

Zala Bernetič, učenka klavirja

»Glasba mi pomeni veliko, saj sem obdana z njo že od 3. razreda.

Ob glasbi se sprostim.

V 3. razredu sem se odločila za učenje klavirja, saj mi lepo zveni in ker ima toliko tipk.

V svojih šestih letih učenja klavirja sem zamenjala pet učiteljev, a sem se še vedno naučila veliko novega.«

Ajda Donoša, učenka klavirja

Julija Jelovčan, učiteljica klavirja

Mija Podobnik (foto: Karin Vrhnjak Močnik)

POUK FLAVTE

Sem Mija Podobnik in igram flavto, ki je zelo lepo glasbilo. Če bi me vprašali, kako bi ocenila pouk flavte, bi ga ocenila z 10/10. Zahvaljujem se učiteljici Karin Vrhnjak Močnik, da me tako lepo uči igrati flavto od tona C1 do G3!

Mija Podobnik, učenka flavte

Glasba v mojem življenju

Od nekdaj hotela igrati sem klavir, a v hiši nikoli ne bi bil mir. Od kar že sebe poznam, Mozart vedno pride na plan.

Imela sem čas, da odločim se, a najprej violina res ne gre. S klavirjem še nisem vedela kako, trobente pa ne daj mi v roko.

Hotela igrati sem kitaro, a nočem, da maček skoči na omaro. Čemu bi hotela nov avto, če oče kupi mi flavto.

Odločila sem se, niti malo ne moti me. Prečno flavto in note daj mi v roko, s svojo pa si zamaši uho.

Ko šest let sem mučila se, končno uspelo mi je. Ali je napočil mir? Ne, daj mi v roko še klavir.

Tisa Lužnik, učenka klavirja

Jaz in klavir

Ko majhna sem bila teta Katja klavir je igrala. Eno noč misel porodila se je, kako teta naučila se je.

Učiti sem se hotela violino ali klavir. Mami pravi »Violina!«, ati »Klavir!«.

Prijavila sem se in na preizkusu ploskala kot nora, saj sem imela občutek za ritem in posluh.

Ko sem se morala odločiti, mi je pomagala gospa v komisiji. »Kaj ti pravi srce, deklica?« mi je dejala.

Srce zakričalo je »Klavir!« in zdaj se zahvaljujem srcu, da to odločitev je izbralo.

Nika Broder, učenka klavirja

Jaz in klavir

Jaz in klavir pleševa in po tipkah skačeva, C-D-E-F-G, skoraj je že lestvica C.

Dvakrat na teden v šolo hitim, da vaje ne zamudim.

Klavir ob vsaki glasbi spremlja me, jaz pa nasmejem se.

Klavir moj najljubši inštrument je, ob njem zabavam se. Če je treba, se pomirim in se potem še nasmejim.

Taja Vrhovnik, učenka klavirja

JAZ IN KLARINET

Moje ime je Lenia. Stara sem 10 let in hodim v 2. razred klarineta. Prej sem dve leti igrala kljunasto flavto. Zelo rada igram klarinet. Lepo se počutim, ko ga igram. Igrala ga bom večno! Igram pri učiteljici Moniki Korbar in lepo se imam!

Lenia Marjana Terseglav, učenka klarineta

Lenia Marjana Terseglav (foto: Sašo Vajjavec)

Sledi intervju z našo bivšo učenko, Jeseničanko in flavtistko Emo Kermc, ki zaključuje šolanje na Konservatoriju za glasbo in balet v Mariboru. Ema je tudi uspešno opravila sprejemni preizkus za Privatuniverzität Gustav Mahler v Celovcu in bo z oktobrom pričela študij flavte v razredu prof. Brigit Brummer.

1. Draža Ema, pred štirimi leti si zaključila osnovno in glasbeno šolo na Jeseničah. Pot te je popeljala v Maribor. S kakšnimi občutki zaključuješ šolanje na Konservatoriju za glasbo in balet?

S precej grenko sladkimi. Vesela sem, da sem lahko bila del dogajanja na konservatoriju s tako dobrimi profesorji in sošolci, s katerimi bomo vsekakor obdržali stike. Ker smo tako majhna šola, se med seboj poznamo čisto vsi dijaki in si med seboj pomagamo. Tudi z nižjimi letniki bom vsekakor obdržala stike ter lepe spomine, ki nas bodo vedno povezovali. Pogrešala bom sošolce, nižje letnike, pa tudi profesorje, ki so nam res včasih povzročali sive lase (še bolj pa mi njim), a so bili vedno razumevaljoči, nam prestavili datum testa ali spraševanja, ko nam je skupinsko zmanjkalo časa za učenje zaradi koncertov.

2. Kaj meniš, v čem si v teh štirih letih najbolj napredovala?

Najbolj od vsega sem seveda napredovala na področju flavte in znanja. Pa seveda tudi v hitrem učenju večer pred testom (česar nikomur ne priporočam), a včasih ni šlo drugače. Na začetku srednje šole sem imela hude probleme z domotožjem. Mislim, da sem na tem področju napredovala največ, saj sem se letos že veselila odhoda v Maribor, da vidim sošolce, s katerimi smo se zelo povezali v teh štirih letih.

3. Kaj meniš o pouku flavte, kako ocenjuješ delo s svojo profesorico in nasploh igranje flavtistov na mariborskem konservatoriju?

Pouk na splošno na konservatoriju je na zelo visokem nivoju. Seveda je odvisno od vsakega posameznika, koliko dela in se trudi za svoj uspeh, a tudi tisti, ki delajo malo manj, so lahko konkurenčni tako v Sloveniji kot v tujini. Prav tako je s flavtami – vse flavtistke in profesorice smo na visokem nivoju in se zelo trudimo. Flavtistke z mariborskega konservatorija so bile sprejete vsepovsod po svetu. Tako je bila dijakinja moje profesorice sprejeta na Royal Academy v Londonu, druga pa na Mozarteum v Salzburgu. Tudi nekateri drugi znani

flavtisti prihajajo z naše šole, kot sta na primer Martin Belič, ki igra v Münchenski filharmoniji, in Dorotea Senica, ki je pogosto solistka z različnimi orkestri v Sloveniji. Profesorica Valerija Kamplet, s katero sem imela čast delati ta štiri leta, je izjemna flavtistka in še boljša pedagoginja. Njo že od samega začetka doživljam kot drugo mamo. Ne skrbi le za to, da karseda napredujem v flauti, ampak tudi na drugih področjih. Spodbuja nas, da veliko beremo, poslušamo čim več koncertov tudi drugih instrumentov, ne le flavte. Prav tako razume, da včasih v šoli pride obdobje intenzivnih testov, ko instrumente vsi rahlo postavimo na stran.

4. Ali lahko opišeš svoj delovni dan – kako izgleda urnik dijaka konservatorija?

Prav vsak delovni dan na konservatoriju je drugačen. Odvisno je tudi od posameznika ter koliko svojega časa vlaža v šolo. Moj tipičen dan se je začel ob petih zjutraj, ko sem vstala in se odpravila v šolo, ki se odpre ob šestih, tudi kakšnih 15 minut prej, ko čistilke pridejo v šolo. Od šestih do osmih sem vsak dan vadila, ob osmih pa sledi pouk, razen ob ponedeljkih in četrtek, ko imamo pouk popoldne in smo popoldne prosti ter imamo v tem času pouk instrumentov. Po pouku pa se dan nadaljuje, kot si ga sam organiziraš. Večinoma sem imela pavzo, da sem lahko hitro šla v dijaški dom ali pa v mesto na kosilo. Po kosilu sem se vrnila v šolo. Ker so popoldne učilnice zasedene, saj v njih poteka pouk nižje glasbene šole, se dijaki zadržujemo na hodniku ter se skupaj učimo in družimo, ko čakamo vsak na svoj pouk. Zvečer so na urniku vsi orkestri, vsak dan drug orkester. Večinoma trajajo do osme ure zvečer, tik pred koncerti pa vaje trajajo tudi do devetih zvečer, ko nas čistilke izženejo iz šole, da jo lahko zaprejo za ta dan.

5. Katera skladba ali tekmovanje ti je bilo v času šolanja najbolj všeč oz. kje so se stvari »poklopile«?

Skladba je bilo v celem šolanju zelo veliko, a mi ja najljubši Mozartov koncert v G-duru, ki sem ga igrala letos tudi na maturi. Ima neki poseben čar, ki se čuti v Mozartovih skladbah, in izraža veselje, razigranost, a hkrati eleganco in prefinjenost. Tekmovanje, ki mi bo najbolj ostalo v spominu, je tekmovanje TEMSIG, ki sem se ga udeležila v tretjem letniku. Udeležile smo se ga vse flavtistke iz razreda moje profesorice. Najboljše je bilo, ko smo priredili spontane koncerte. Najlepši koncert se mi je zdel tisti, ki smo ga priredile v starem mlinu v Ješenci. Na koncu sem osvojila srebrno plaketo, ki bo ostala skupaj z vsemi spomini na številne nastope, ki so pripeljali do nje.

Ema Kermc pred mariborskim Konservatorijem za glasbo in balet (foto: arhiv Eme Kermc)

6. Zanima me še tvoj občutek do mesta Maribor, ljudi, kako ti je všeč štajerska klima?

Že na informativnih dnevih sem spoznala, da so Mariborčani srčni, odprti in prijazni ljudje. To se je v letih šolanja izkazalo za še kako resnično. Na Štajerskem se že v zraku čuti dobra volja, ki kar žari iz ljudi. Kamorkoli prideš, so ljudje ustrežljivi in pripravljeni pomagati v primeru težav. To bom res pogrešala v prihodnosti.

7. Kako ste se ujeli v razredu, se razumete, kdo je vaš razrednik?

V razredu smo se zelo dobro ujeli – sploh po maturantskem izletu v Vodice smo postali neločljiva ekipa, ki se med sabo podpira ne glede na okoliščine. Na izletu smo se močno povezali in se spoznali. Edina stvar, za katero mi je žal, je pandemija koronavirusa, ki nam je preprečila take skupne izlete že prej. Naš razrednik je profesor Ivan Bauman, ki uči matematiko in fiziko. V času razrednih ur pa ni bil niti profesor matematike niti fizike. Takrat je bil le naš razrednik in smo se lahko pritožili čez količino nalog, ki nam jih profesor matematike naloži.

8. Bi želela še kaj dodati, kakšna anekdota iz teh štirih let?

V času mojega šolanja se je zgodilo marsikaj. Veliko dobrih trenutkov, pa tudi takih, ob katerih bi najraje obupala, pustila šolo ter se prepisala nekam drugam. Nikoli ne bom pozabila vseh naših druženj na hodniku in večernih druženj. Najbolj pa mi bo v spominu ostal letošnji predzadnji dan pred božičnimi počitnicami, ko smo se vsi dijaki zbrali na hodniku ter ob spremljavi kitare, ki jo je imel moj sošolec vedno na razpolago za igranje na hodniku, prepevali božične pesmi še po začetku pouka, dokler niso bili profesorji že pošteno jezni in so nas skoraj na silo spravili v učilnice, kjer so nas presenetili s piškoti, ki so jih sami spekli.

Draža Ema, kakšno naključje, profesor Ivan Bauman je bil tudi moj razrednik na mariborskem konservatoriju. Želim ti uspešen nadaljnji študij in naj te spremlja sreča!

Karin Vrhnjak Močnik, učiteljica flavte

LJUBICA INTIHAR VIŠNAR

(8. 7. 1948, PULA-2. 12. 2022, MOJSTRANA)

Decembra 2022 se je od nas poslovila nekdanja ravnateljica Glasbene šole Jesenice Ljubica Intihar Višnar

Ljubica Intihar Višnar je končala nižjo glasbeno šolo na Jesenicah. Leta 1967 je končala srednjo glasbeno šolo v Ljubljani, takrat Zavod za glasbeno in baletno izobraževanje v Ljubljani (teoretsko-pedagoški oddelek, klavir). Kot štipendistka občine Jesenice se je takoj po končani srednji šoli zaposlila na OŠ Koroška Bela in OŠ Toneta Čufarja Jesenice, kjer je poučevala glasbeno vzgojo. Leta 1969 se je prijavila na razpisano delovno mesto učitelja nauka o glasbi in klavirja na Glasbeni šoli Jesenice.

Leta 1972 se je preselila v Ivančno Gorico, kjer se je zaposlila na OŠ Stična kot predmetna učiteljica glasbene vzgoje. Leta 1979 je dala pobudo za ustanovitev oddelka glasbene šole v Ivančni Gorici, kjer je dve leti poučevala nauk o glasbi, klavir in kljunasto flavto. Leta 1976 je ustanovila in vodila mešani pevski zbor Ivančna Gorica-Stična in moški pevski zbor v Višnji Gori, ki sta delovala do leta 1984.

Leta 1984 se je vrnila na Gorenjsko, natančneje v Mojstrano. Na Glasbeni šoli Jesenice je poučevala nauk o glasbi, klavir in kljunasto flavto. Poučevala je tudi v dislociranem oddelku v Mojstrani. Leta 1986 je diplomirala na Pedagoški akademiji, Oddelku za glasbeno vzgojo in zborovodstvo. Diplomsko naloga je imela naslov Dejavniki glasbenega življenja v občini Jesenice. Mentor pri njeni diplomski nalogi je bil Jakob Jež, priznani slovenski skladatelj. Od leta 1987 do leta 1991 je bila ravnateljica Glasbene šole Jesenice.

Ljubica Intihar Višnar se je ljubiteljsko ukvarjala s slikarstvom. Bila je članica društva Dolik na Jesenicah in se je večkrat predstavila s samostojnimi in skupinskimi razstavami po vsej Sloveniji.

Ljubica Intihar Višnar,
bivša ravnateljica
Glasbene šole Jesenice
(foto: osebni arhiv Alme Intihar)

VIOLONČELO

Zvok violončela nosim v srcu. Ko sem na predstavitvi inštrumentov v glasbeni šoli zaslišal zvok violončela, sem takoj vedel, da je to najlepši zvok na svetu. Violončelo je glasbeni inštrument iz družine godal. Igrali so ga že pred davnimi časi v kraljevih palačah in na dvorih, ko so imeli zabave. Igrali so tudi v cerkvah, ko so bili različni prazniki. Zelo dolgo že živi in razveseljuje ljudi, tiste, ki igramo, in tiste, ki poslušate.

Njegov prijeten zven mu dajejo štiri strune. Lahko poje tako globoko kot odrasel moški glas ali tako visoko kot ptički žvrgljo na vejah. Ta zvok violončela je najbolj podoben človeškemu glasu. Poslušajo ga radi celo pajki. Iz njega izvajamo zvok tako, da brenkamo po strunah ali pa godimo z lokom.

Zelo uživam, ko igram, in tudi zelo rad hodim na tekmovanja. Veselim se vsake ure inštrumenta, ker imam najboljšega učitelja na svetu.

Oto Breznik, učenec violončela

Oto Breznik (foto: Sašo Valjavec)

Tomaž Mrak (foto: arhiv Tomaža Mraka)

UČENEC HARMONIKE

Za harmoniko sem se odločil, ker mi je všeč narodnozabavna glasba. Na vajah mi je najbolj všeč to, da imam zelo prijazno učiteljico. Če se le da, vedno izpolni moje želje. Igranje harmonike me zelo veseli. Ni mi težko vaditi doma. Želim si, da bi nekoč postal uspešen harmonikar.

Tomaž Mrak, učenec harmonike

SREČANJE PIANISTOV GORENJSKE

V četrtek, 30. 3., smo ob 18.00 izvedli koncert pianistov Gorenjske. Prvič se nam je uspelo zbrati v takšni zasedbi, sodelovalo je namreč vseh pet glasbenih šol Gorenjske, in sicer GŠ Škofja Loka, GŠ Kranj, GŠ Tržič, GŠ Radovljica in GŠ Jesenice. Izbor skladb je bil pester, učitelji so poskrbeli, da so skladbe dobro zazvene pod prsti mladih pianistov, namen takih srečanj pa je tudi druženje. Učitelji smo se med sabo bolj spoznali, učenci pa slišali morje različnih stilov skladb. Na koncu smo koncert zaključili ob odličnih blejskih kremnih rezinah in sklenili, da je bilo to edinstveno srečanje in da ga bo treba še kdaj ponoviti.

Saša Golob, učiteljica klavirja

Udeleženci srečanja pianistov Gorenjske (foto: Sašo Valjavec)

PEVSKI ODDELEK NA GLASBENI ŠOLI JESENICE

Srečanje pevcev Gorenjske

Glasbene šole gorenjskega pevskega oddelka se že peto leto zapored srečujemo na skupnem pevskem dogodku v mesecu januarju. Zadnji koncert je bil v čudoviti akustični baročni dvorani v Radovljici. Program je bil zelo raznolik. Zajemal je tuje in slovenske samospeve, arije ter komorne skladbe. Slišati je bilo veliko lepih in perspektivnih glasov. Takšna

srečanja so zelo dobrodošla, saj se lahko učenci mnogo naučijo drug od drugega, izmenjajo si mnenja, slišijo drug repertoar, navežejo stike ... Niso pa ta srečanja dobra le za njih, temveč tudi za nas pedagoške. Vedno znova se pojavljajo kakšna vprašanja, na katera je treba odgovoriti. V letošnjem šolskem letu bo srečanje pevcev januarja 2024 v dvorani Glasbene šole Jesenice.

Pevski seminar s Tatjano Vasle

Maja 2023 smo na šoli izvedli pevski seminar s priznano pedagoginjo Tatjano Vasle. Večina učencev se je s tovrstnim pristopom srečala prvič. Vsi učenci so bili na seminarju tako aktivno kot pasivno prisotni. Za nekatere čudovita izkušnja in še jo bomo ponovili.

Andreja Geržina, učiteljica petja

Učitelji na Srečanju pevcev Gorenjske: Saška Kolarič, Andreja Geržina, Janez Hostnik, Mojca Bedenik, Andreja Nika Fabijan (foto: arhiv Andreje Geržina)

Učenci pevskega oddelka na seminarju s Tatjano Vasle (foto: arhiv Andreje Geržina)

SREČANJE FLAVTISTOV GORENJSKIH GLASBENIH ŠOL

Marca je v Glasbeni šoli Kranj potekalo Srečanje flvtistov gorenjskih glasbenih šol. Z naše glasbene šole so se srečanja udeležile flvtistke Tana Rudolf, Ajda Močnik, Natalija Trkulja v duu s kitaristko Patricijo Zupan, učiteljici Barbara Einfalt in Karin Vrhnjak Močnik, za klavirsko spremljavo pa je poskrbel Leon Šmid. Naše mlade flvtistke (ter kitaristka) so na koncertu odlično nastopile in jim iskreno čestitamo! Dogodek je bil lepo organiziran, z zanimanjem smo prisluhnili izbranim skladbam nadarjenih flvtistov. Po koncertu so sledili druženje, prigrizek in klepet s kolegi flvtisti - kakšno strokovno mnenje, izmenjava notnega gradiva ali samo potrditev dosedanjega dela zmeraj pridejo prav in pogrejejo srce. V prihodnjem šolskem letu bomo gorenjske flvtiste gostili na naši glasbeni šoli.

Karin Vrhnjak Močnik, učiteljica flvte

Ajda Močnik, Patricija Zupan, Natalija Trkulja, Tana Rudolf (foto: Karin Vrhnjak Močnik)

DAROVI

Gospa Irena Fajfar nam je podarila pianino svoje hčerke Vesne Fajfar. Pianino bomo uporabili za izposajo učencem in se ji lepo zahvaljujemo.

Učiteljica Elizabeta Demšar Zupan je ob upokojitvi šoli zapustila tudi bogato klavirsko literaturo. Iskrena hvala.

Pianino, ki ga je podarila gospa Irena Fajfar, v učilnici za tolkala (foto: Nina Jamar)

Dar trgovine SPAR

Trgovina Spar Jesenice je ob otvoritvi prenovljene trgovine Glasbeni šoli Jesenice podarila 500 EUR donacije za nakup inštrumentov. Sredstva smo porabili za nakup basovske kljunaste flvte. Za dar se trgovini Spar najlepše zahvaljujemo.

Martina Valant, ravnateljica

Donacija podjetja Spar za nakup inštrumentov (foto: arhiv Glasbene šole Jesenice)

Zbiranje žetonov za donacijo v trgovini Spar na Jesenicah (foto: Nina Jamar)

GLASBENIKI PIHALNEGA ORKESTRA JESENICE-KRANJSKA GORA, KI SO OBISKOVALI GLASBENO ŠOLO JESENICE

V letu 2024 bo Pihalni orkester Jesenice-Kranjska Gora (POJKG) praznoval častitljivo 150-letnico delovanja jeseniških godb. Od leta 1997 deluje kot POJKG, ki nas vsako leto razvaja s svojimi koncerti, seveda pa je uživanje na koncertu še toliko večje, ker so skorajda vsi člani nekdanji ali sedanji učenci Glasbene šole Jesenice. V vseh teh letih je bilo teh kar 158. Lahko rečemo, da sta orkester in glasbena šola tesno povezana.

Petinpetdeset danes aktivnih glasbenikov Pihalnega orkestra Jesenice-Kranjska Gora je pridobilo svoje glasbeno znanje na Glasbeni šoli Jesenice.

- **Flavta:** Kaja Mlakar, Sara Resman, Kaja Novosel, Petra Vogelnik, Špela Rabič Por, Nika Černe, Klara Dovžan, Eva Luznar, Ema Kermc, Maja Sivec, Hana Ula Podlipnik.
- **Klarinet:** Peter Muhar, Srečko Žen, Monika Korbar, Katarina Haus Primc, Polona Hanžek, Maja Ferjan Noč, Nataša Indjić, Nina Smolej, Urša Lešnjak, Katja Smolej, Manca Noč, Ana Račič, Lana Dijak, Katarina Žuber.
- **Oboa:** Ana Vengar.
- **Pozavna:** Jože Lužnik, Matevž Tonejc.
- **Rog:** Maks Kermc.
- **Saksofon:** Peter Muhar ml., Cene Černe, Ambrož Černe, Jan Jerković, Tia Justin, Lena Ponjavić.
- **Tenor:** Gorazd Frelj.
- **Tolkala:** Franci Bizjak, Mark Rozman Korpič, Dominik Komloši, Žiga Jevnik.
- **Trobenta:** Pavel Kokalj, Anton Justin, Zoran Račič, Dejan Ahec, Primož Lužnik, Anže Vilman, Andrej Noč, Samo Pergarec, Jošt Černe, Peter Kunstelj, Roman Langus, Ožbej Lužnik, Taj Justin, Nejc Vidmar, Martin Žuber.

Pihalni orkester Jesenice-Kranjska Gora (foto: Foto Vidmar)

Sto trije nekdanji glasbeniki POJKG pa so v preteklosti obiskovali Glasbeno šolo Jesenice.

- **Bariton:** Matic Guzelj, Martin Volk.
- **Dirigent:** Domen Jeraša (pozavna).
- **Fagot:** Matjaž Blenkuš.
- **Flavta:** Andreja Koprivec, Vojko Mencinger, Petra Ravnihar, Barbara Oman, Nika Kramar, Ana Ščavničar, Jana Černe Ahec, Anja Baš, Ajda Rozman, Grega Kejžar, Sara Pristavec, Mateja Verdir, Urška Fon, Nanja Brelj, Nika Velikonja, Maja Jamnik, Maša Brajić, Janja Junež, Sara Drole, Katrin Čehajić.
- **Klarinet:** Klemen Jakopič, Grega Dolar, Grega Kramar, Jure Bogataj, Andrej Račič, Gregor Novak, Neža Černe, Miha Zupan, Simon Gnamuš, Nina Klinar, Luka Baloh, Alma Bešič, Aljoša Lindič, Bor Trček, Mišo Lužnik, Martina Strasser, Nina Stanojević, Nuša Koblar, Tanja Zec, Anja Kosem, Sara Strasser, Nadja Krajnc, Hana Glavič, Emilija Šmitran.
- **Oboa:** Eva Fermešek.
- **Pozavna:** Jure Torkar, Luka Noč, Neža Torkar.
- **Rog:** Tomaž Ogrin, Mirjam Noč, Blaž Grebenšek, Rok Čebulj, Miha Horvat, Matic Nikolavčič.
- **Saksofon:** Alenka Jeraša, Gašper Habjanič, Miha Sušnik, Miha Verbič, Matevž Marolt, Žan Žiga Lešnjak, Tomaž Mulej.
- **Tolkala:** Andrej Žibrek, Andrej Muhar, Miha Koprivec, Jure Rozman, Uroš Žen, Miran Abram, Neža Jeraša, Vid Jeraša, Jan Misir, Valentin Ravnik, Edvin Redžić, Tin Dremelj.
- **Trobenta:** Toni Kozjek, Matej Novosel, Urban Fele, Marko Mulej, Uroš Svetina, Miha Polajnar, Sebastijan Tomič, Luka Černe, Jure Preželj, Matjaž Noč, Primož Trontelj, Žiga Nikolavčič, Bine Teran, Tomaž Klinar, Grega Kovač, Vid Debelak, Jakob Robič, Jaka Šega, Matic Pačon, Matevž Škufca, Lenart Volk, Kevin Kuralt.
- **Tenor:** Bojan Lumpert.
- **Tuba:** Primož Vilman, Martin Manson, Jernej Oberžan.

GOSTOVANJE UČENCEV IN UČITELJEV GLASBENE ŠOLE NAGOLD

Skupna vaja simfoničnega orkestra obeh šol (foto: arhiv Glasbene šole Jesenice)

Svoje prijatelje iz Nagolda smo na Jesenicah gostili v septembru. Glasbena šola Jesenice in glasbena šola iz Nagolda sodelujeta že od leta 2006. To je bil njihov četrti obisk na Jesenicah, tudi učenci in učitelji naše šole smo bili že štirikrat v Nagoldu. Izmenjave so pomembne za sklepanje novih prijateljstev in urjenje tujega jezika, tako učenci prenočujejo pri družinah. Na tem mestu se zahvaljujemo staršem učencev, ki so mladim iz Nagolda nudili prenočitev in več kot to, navezala so se nova znanstva, nova prijateljstva, prav tako je bil skupaj preživeti teden tudi spodbuda za še intenzivnejše glasbeno udejstvovanje mladih. Seveda

pa so srečanja pomembna tudi za spoznavanje kulture in krajev Slovenije ter predvsem priložnost za izmenjavo izkušenj in notne literature. Goste smo tako peljali v Planino pod Golico na ogled kmetije Smolej in maket gospoda Razingerja ter na Bled. Popoldnevi pa so bili zapolnjeni z vadenjem in pripravami na koncert. V sredo smo nastopili na prireditvi Občine Jesenice v Kolpernu, ki jo je občina pripravila za skupino starejših iz Nagolda. V četrtek pa smo prav tako v Kolpernu izvedli koncert obeh šol. Seveda smo domačini dali poudarek svojemu pestremu izboru glasbil ter v program vključili tudi slovenske ljudske pesmi in skladbe slovenskih avtorjev. Gostje

so pripravili violinsko zasedbo, trobilno zasedbo, kvartet flavt ter točko flavte ob klavirski spremljavi. Za konec pa je nastopil združen simfonični orkester obeh šol in zaigral skladbo Josipa Ipavca: Možiček iz baletne predstave Ples deklet. Združeni orkester je prvič nastopil skupaj v Nagoldu leta 2019. Gostje so se domov odpravili polni lepih doživetij, hkrati pa so odnesli tudi pozornost Občine Jesenice ter Elana, Gorenjke in Acronija, za kar se vsem najlepše zahvaljujem. Prihodnje snidenje bo v juniju 2024 na Jesenicah ob praznovanju 30-letnice pobratenja mest Jesenice in Nagold.

Martina Valant, ravnateljica

Deževen potep po Bledu (foto: arhiv Glasbene šole Jesenice)

OGLED BALETNE PREDSTAVE GISELLE

V sredo, 18. januarja 2023, smo si z učenci baletnega oddelka v Cankarjevem domu ogledali predstavo Giselle v izvedbi baletnega ansambla SNG Opera in balet Ljubljana. Številčna skupina naših starejših učencev se je v spremstvu treh učiteljic z avtobusom odpeljala proti Ljubljani. Kljub slabemu vremenu smo bili dobro razpoloženi, saj se nam je obetala čarobna izkušnja.

Balet Giselle je bil prvič uprizorjen leta 1841 v Parizu v koreografiji slovitih baletnih mojstrov Julesa Perrota in Jeana Corallija, ki ju je navdihnila takratna baletna zvezda Carlotta Grisi. Avtorja sta ustvarila balet, v katerem je bilo mogoče zaznati številne lastnosti tedaj prevladujoče umetniške smeri, romantizma. Ob praznovanju plesa je stvaritev vsebovala vse prvine celovitega umetniškega dela: glasbo, gib, igro, slikarstvo in predvsem ples, vse pa so bile izražene v popolni ubranosti. Kmalu potem, ko je na premieri navdušila prav vse navzoče, je Giselle postala kulturna stvaritev plesne scene, kar je ostala vse do danes.

Giselle, ki je po mnenju mnogih »kraljica romantičnega baleta«, je resnično povsem nenavaden pojav v klasičnem baletnem žanru. Zanje je značilno nasprotje med resničnostjo življenjske zgodbe v prvem dejanju in fantazijsko vsebino v drugem, belem dejanju, kar je služilo kot model za oblikovanje vseh poznejših velikih baletnih stvaritev (povzeto z gledališkega lista).

Jerneja Omahen Razpotnik, učiteljica baleta

Vida Kozjek, 1. razred baleta o predstavi Giselle

BALETNA PREDSTAVA DON KIHOT

Lucija Zupan in Kaja Ravnikar Oven na baletni predstavi Glasbene šole Jesenice (foto: Sašo Valjavec)

V petek, 23. junija, sem se z mami in babico odpravila v Cankarjev dom v Ljubljano, kjer smo si v sklopu prvega mednarodnega baletnega festivala Plesne noči ogledale uvodno baletno predstavo Don Kihot. Vstopnice smo kupile že aprila in od takrat sem komaj čakala, da si jo bom ogledala.

Don Kihot je eden mojih najljubših baletov, ki si ga do tedaj še nisem ogledala. Uživala sem le ob posnetkih na spletu, ko so plesali plesalci iz London Royal Opera House.

Ko smo prispele v Ljubljano, smo se najprej odpravile na sprehod po stari Ljubljani in v priljubljeno slaščičarno Lolita v Filipovem dvorcu. Ker se je predstava začela šele ob 20. uri, smo imele še čas za sprehod med književnimi novostmi v knjižarni Konzorcij, kjer smo se dolgo zadržale.

Predstava se je odvijala v Gallusovi dvorani. Orkester SNG Opera in balet Ljubljana je pod vodstvom dirigenta Martina Panteleeva odlično igral, koreografija plesalcev iz Narodne opere in baleta iz Sofije je bila fantastična, njihova mimika in izraznost pa izjemni, čeprav, po mojem mnenju, nihče ne zasenči argentinske plesalke Marianele Núñez pri Kitri variaciji. Predstava prevzame gledalca tudi z barvitimi kostumi in izredno hitrim tempom.

Po zaključku je na trgu Cankarjevega doma potekalo še druženje.

Baletna predstava Don Kihot je bila izmed vseh baletnih predstav, ki sem si jih do sedaj ogledala, moja najljubša. Upam, da bom enkrat dobila priložnost in plesala glavno vlogo Kitri. Deklice, ki želite postati balerine, morate vztrajati, verjeti vase in plesati s srcem, predvsem pa biti hvaležne za vsako priložnost.

Lucija Zupan, učenka baleta

SLOVENSKI OTROCI OKUPIRALI ZEILLERN

Ritmična, pevska in plesna delavnica (foto: Damjana Praprotnik)

»C^{ar}sko« je beseda, s katero najlažje opišemo svoje potovanje na citrarski seminar. Trije dnevi druženja, igranja na inštrumente, petja in plesanja, pogovorov v vseh možnih evropskih jezikih in tkanj novih prijateljstev ob dobri hrani nam bodo za vedno ostali v lepem spominu. Naše potovanje se je začelo na železniški postaji, saj smo se letos na seminar odpeljali z vlakom. Po nekajurni vožnji so nas pričakali trije učitelji z avti in nas odpeljali še zadnji del poti do Zeillerna. Tudi ostali udeleženci so nas sprejeli kot člane lastne družine.

Iz Slovenije smo se odpravili učenci GŠ Celje, GŠ Jesenice, GŠ Ribnica, GŠ Rogška Slatina in GŠ Škofja Loka ter učiteljica Damjana Praprotnik. Svoje individualne ure smo obiskovali pri učiteljih: Haraldu Oberlechnerju, Johannesu Schubertu, Jörgu Lanzingerju, Romani Pulvermacher in Christianu Krenslhnerju. Spoznavali smo tehnične posebnosti inštrumentov, se srečali z avtorji skladb, ki jih igramo v glasbenih

šolah, se pogovarjali o bontonu na odru in kako se soočiti s svojimi strahovi pred nastopanjem.

Kar 30 udeležencev je obiskovalo pop-rock-jazz delavnico, ki sta jo vodila Michal Müller in Jörg Lanzinger. Cilj delavnice je bil igranje po simbolih, ki jih lahko najdemo na internetu. Zaigrali smo priredbe Tine Turner Proud Mary, Nine Simone Feeling good, Raya Charlesa Hit the Road Jack, Nirvane Heard-shaped box in skupine Green day Wake me up when September ends.

Med vajami v skupinah smo se v popoldanskem času tudi gibal - plesali smo grške in bolgarske plese ter se seznanili z elementi zemlje. Pri zboru smo domačim udeležencem zapeli Srečo na vrhovi, skupaj pa smo se naučili še This little light of mine in nekaj avstrijskih ljudskih pesmi. Ritmična delavnica nam je s pomočjo inštrumentov pomagala pri izboljšanju ritmičnih posebnosti v notnih zapisih.

Večerni del programa sta sestavljala dva koncerta - prvi je bil koncert docentov, kjer smo lahko opazovali spretnosti igranja in nastopanja tistih, ki so se na seminarju predstavili v vlogi učiteljev. Drugi večer smo sodelovali vsi udeleženci - po skupinah smo predstavili svoje delo v dveh dneh seminarja, Slovenci pa smo skupaj zaigrali tudi skladbo Cvetje v jeseni.

Na poti domov smo se strinjali, da sta bila potovanje in seminar pravo doživetje. V spominu nam bodo ostali potovanje z vlakom in vso prtljago, sprejetost, ki smo jo čutili vse dni našega bivanja v Zeillernu, družba, s katero smo kegljali in se smejali pozno v noč, in dobra hrana, ki nam je pomagala pri fizičnem in psihičnem naporu ob učenju.

Asja Stanonik, Erika Demšar, Ester Demšar, Iza Pogačnik Peterman, Luka Kljun, Maja Drame, Maruša Frelih, Maša Jan, Neža Drame, Neža Pristavec, Tjaša Pristavec in Damjana Praprotnik, učiteljica citer

Nagradni izlet v Ljubljano

V odru opere (foto: arhiv Karin Vrhnjak Močnik)

Na ljubljanskem gradu (foto: arhiv Karin Vrhnjak Močnik)

Ob zaključku šolskega leta smo se člani kolektiva učiteljev naše glasbene šole odločili, da učence, ki so se v tekočem šolskem letu udeležili glasbenih in plesnih tekmovanj, ter učence, ki so kartončke napolnili z obiski koncertov, za njihov trud in prizadevnost nagradimo s kakšnim zanimivim izletom. Na pedagoškem sestanku sva se z učiteljico Nežo Križnar Ristič pogumno javili, da bi želeli izlet organizirati. Staknili sva glavi in kaj hitro sva si bili enotni, da bi bil obisk Ljubljane morda zanimiva ideja. Sledili so telefonski klici, e-maili, poizvedovanja na različne konce in kraje, tehtanje za ali proti, izbira datumov in iz tega cirkusa sem vendarle uspela izluščiti pester program, ki je bil, razumljivo, bolj glasbeno naravnan. V torek, 6. junija, smo se z vlakom odpeljali iz Jesenic v Ljubljano. Najprej smo si ogledali nove prostore Akademije za glasbo Univerze v Ljubljani, ki se je iz starega dela prestolnice preselila na novo lokacijo – v palačo Kazina (na Kongresnem trgu št. 1). Dobrodošlico sta nam zaželela prodekan za umetniško dejavnost izr. prof. Simon Dvoršak in flavtist red. prof. Matej Zupan. Sprehodili smo se od kleti do najvišjega nadstropja, ogledali smo si učilnice, vadnice, knjižnico, na kratko smo zmotili študente in profesorje med učnimi urami ter izpiti, zanimivo pa je, da se tudi ena izmed njihovih dvoran imenuje po bratih Tria Lorenz. Vsekakor smo bili navdušeni, očarani, še posebej midve z učiteljico Blanko Piotrovsko Kosar, ki sva študirali še na prejšnji lokaciji, bili prisotni na demonstracijah za novo akademijo in občutili vsesplošno nezadovoljstvo

ob neustreznih delovnih pogojih. Učenci so za darilo prejeli beležnico in posladek. Polni vtisov smo pot nadaljevali proti mogočni stavbi Opere in baleta, kjer nas je sprejel gospod Janez Rozman. Opazil je, da smo že malce utrujeni, in nas posedel na s plišem obložene sedeže v prelepi operni dvorani, kjer smo v tišini občudovali bleščeče lože, ogromen oder, na katerem je umetniška ekipa iz tujine ravno razpravljala o postavitvi predstave za prihodnjo sezono, in pozorno prisluhnili gospodu Janezu. Izvedeli smo, kdo je v operi šepetalec, kakšna je vloga inšpicienta (tistega, ki vodi potek predstave), kje sedi orkester in da se je treba za ogled predstave lepo urediti. Operni in baletni solisti morajo biti za izvedbo predstave v vrhunski kondiciji, za primer bolezni ali višje sile pa se sočasno pripravljajo tudi drugi solisti, da predstava ne odpade. Začuden smo izvedeli, da za izvedbo ene večerne predstave v službo pride krepko več kot 100 ljudi. Ogledali smo si tudi kletne prostore, kjer hranijo vso potrebno »kramarijo«, kostume, različne predmete in opazili smo celo traktor. Prav tako so v hiši vadnice za instrumentaliste, pevce, baletne plesalce, šiviljska in likovna delavnica. Pri snovanju predstave sodelujejo inšpicient, orkester, dirigent, režiser, koreograf, scenograf, dramaturg, kostumograf, oblikovalec svetlobe in najbrž še marsikdo. Nas je pa gospod Janez presenetil s poznavanjem zmožnosti odra našega Gledališča Toneta Čufarja. Po ogledu opere smo si malo oddahnili, pojedli malico in uživali v mestnem vrvežu. Nato smo se sprehodili skozi mesto, se z vzpenjačo povzpeli na Ljubljanski grad in z razglednega stolpa občudovali mesto. Okrepčali smo se v piceriji Foculus, kjer so nas natakarji podražili, kje imamo glasbila, če smo iz glasbene šole. No, to pa je ideja za prihodnji izlet. Nato smo se z vlakom odpeljali nazaj proti Jesenicam. Izleta so se udeležili učenci Žiga Skrt Lovše, Luka Sušnik, Ožbej Razingar, Špela Noč, Patricija Kocet Gril, Tana Rudolf, Ajda Močnik, Iza Rekar, Klara Jevnik, Lucija Marija Mesec, Katja Kermc, Luka Kermc, Oto Breznik, Lara Tavčar Ščap ter učiteljici Blanka Piotrovska Kosar in Karin Vrhnjak Močnik. Imeli smo se zelo lepo!

Karin Vrhnjak Močnik, učiteljica flavte

Oto Breznik in učitelj Arslan Hamidullin na poletni šoli violončela na Braču

(foto: arhiv Arslana Hamidullina)

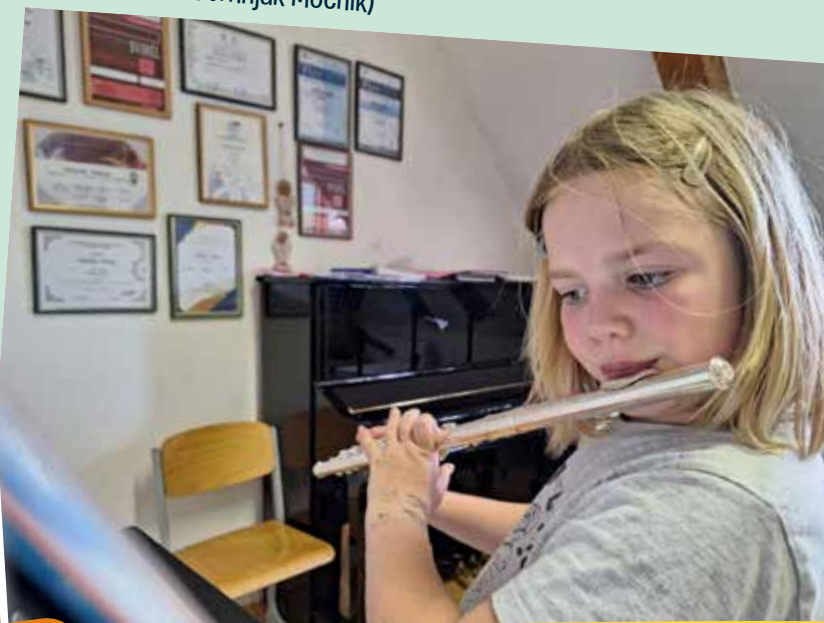
POLETNA ŠOLA ZA VIOLONČELO

Poletne šole za violončelo sem se udeležil na lepem otoku Braču. Pouk je potekal v manjšem kraju, ki se imenuje Pučišča. Poletne šole sem se zelo veselil. Delo je potekalo v dopoldanskih in popoldanskih urah. Takoj zjutraj sem imel uro s svojim učiteljem za violončelo Arslanom, s katerim sva najprej intenzivno vadila, potem pa sva se zelo zabavala z igranjem šaha. Nato je ostalo še nekaj časa za skok v vodo in že se mi je mudilo na uro z novim učiteljem, izjemnim čelistom Damirjem Hamidullinom, s katerim sva izboljševala mojo tehniko igranja. Poletno šolo sem zaključil z nastopom, na katerem sem igral rusko skladbico z naslovom Krasni sarafan. Po nastopu so mi vsi čestitali, kar me je navdalo s ponosom. Najbolj pa mi je bilo všeč, da sem spoznal novega prijatelja, preživel veliko zabavnih in zanimivih trenutkov s svojim učiteljem ter se ogromno naučil, zato že komaj čakam drugo leto.

Oto Breznik, učenec violončela

Ajda Močnik na poletni šoli za flavto v Žabnici

(foto: arhiv Karin Vrhnjak Močnik)

Poletna glasbena OSVEŽITEV!

Med poletnimi počitnicami sem se udeležila poletne šole za flavto pri dr. Ani Kavčič Pucihar v Žabnici pri Škofji Loki. Vadili sva sami in v komorni skupini z učenkama Anjo in Nežo. Učiteljica Ana mi je pokazala dihalne in druge zabavne vaje, ki pomagajo za dobro igranje flavte. V naši vadnici je bilo ves teden tako vroče, da smo se osvežili z vodnim razpršilom. Pripravili smo tudi zaključni nastop za starše, kjer sem med drugim nastopila s skladbico Preludij in ples (Renéeja L. Caina) ob klavirski spremljavi Blaža Puciharja. Poslušati me je prišla tudi moja učiteljica flavte Barbara Einfalt. Zelo mi je bilo všeč!

Ajda Močnik, učenka flavte

Team building

(foto: arhiv Glasbene šole Jesenice)
(šolsko leto 2021/22)

Učitelji na električnih kolesih pred Glasbeno šolo Jesenice (foto: arhiv Glasbene šole Jesenice)

Team building kolektiva naše glasbene šole

Ob koncu šolskega leta smo zaključno konferenco izvedli v Ljudskem domu. Izpred jeseniške glasbene šole smo na pobudo naše ravnateljice Martine Valant krenili na pot kar z električnimi kolesi. Imeli smo srečo, da smo ujeli lep sončen dan. Pot nas je vodila skozi Jesenice in po kolesarski poti skozi Mojstrano do Kranjske Gore. Na poti so nas doletele tudi manjše kolesarske neprijetnosti, pri katerih nam je pomagal spremljevalec. Konferenco smo sklenili z druženjem ob zelo okusni domači malici v Brunarici Kosobrin.

Karin Vrhnjak Močnik, učiteljica flavte

Strokovna ekskurzija - Tolmin

(foto: arhiv Glasbene šole Jesenice)
(šolsko leto 2021/22)

Učitelji na električnih kolesih pred Ljudskim domom v Kranjski Gori (foto: arhiv Glasbene šole Jesenice)

POMEN

razrednih nastopov

Učenci in učitelj glasbene šole Jesenice smo zelo aktivni na vseh možnih področjih. Področje našega dela ni samo poučevanje, ampak tudi širjenje in popularizacija naših aktivnosti ne samo v šoli, temveč tudi izven nje. V ta namen organiziramo različne vrste nastopov in se udeležujemo različnih prireditev v okviru šolstva v občini Jesenice in tudi izven nje.

Rezultat našega dela z otroki lahko občinstvo opazi na nastopih: internih, javnih, otvoritvah razstav, občinskih prireditvah in drugje.

Kot učiteljica violine so mi vsekakor najljubši interni nastopi. To so posebni trenutki, ko se srečamo vsi: učitelj, učenci ter njihovi starši. Moramo se zavedati, da takšnih trenutkov tekom šolskega leta ni veliko. Sodobni sistem življenja nam narekuje veliko aktivnosti, obveznosti in ob današnjih delovnih urnikih naših staršev enostavno težko zorganiziramo več internih nastopov.

Takšna glasbena druženja so neprecenljiva. Tekom leta ni bilo veliko priložnosti, da bi se moji učenci med sabo samo poslušali. Je to tudi krasna priložnost za spoznavanje in širjenje violinskega repertoarja. Veliko učencev na razrednem nastopu najde navdih v kakšni violinski glasbi, ki jo želi v prihodnje naštudirati ter izvajati.

Na razrednem nastopu ni bistvo, da se otroci med seboj primerjajo, ampak da se poslušajo in vidijo, da morajo sistematsko in pošteno delati, če hočejo priti do dobrih rezultatov. Imajo priložnost spoznati, da z vsakem letom napredujejo in širijo znanje o violinski tehniki, instrumentu, literaturi. Poslušanje starejših učencev je svojevrstna motivacija in spodbuda za nadaljnje delo.

Blanka Piotrovska Kosar in učenka Emy Afify na javnem nastopu (foto: Sašo Valjavec)

Tudi starši otrok na enem razrednem nastopu vidijo in slišijo napredek svojih otrok. Imajo možnost slišati, vprašati, pokomentirati naše delo. Vloga staršev v tem obdobju poučevanja je zelo pomembna in zahtevna. Nekako morajo pomagati svojemu otroku najti mesto v glasbi, razvijati samopodobo in pridobiti prave profesionalne navade.

Kot učiteljica sem odprta za vse pripombe. Razredni nastop zelo rada izkoristim za deljenje informacij, kaj se na šoli dogaja, kakšni projekti potekajo, s kakšno problematiko se sama srečujem in ukvarjam. Vedno zelo rada poudarim, da nastopanje na odru ni tako enostavno, kot izgleda, in da je vse en velik trening, ki zahteva veliko vaje, truda in nazadnje tudi psihološke priprave. Izkušnja na odru zaznamuje vse nas v vsakdanjem življenju. Ne glede na to, ali naši otroci postanejo profesionalni glasbeniki ali ne, nastop pred občinstvom zaznamuje naše učence za vedno. Razredni nastop nas vse povezuje kot violinski razred, šolsko skupnost; vsi delamo v dobro svojih otrok. Počasi se približuje zaključek leta in vsem želim predvsem zadovoljstva z doseženimi rezultati ter lepe počitnice.

Blanka Piotrovska Kosar, učiteljica violine

MUZIKOLOGI – glasbeni detektivi z ljubeznijo do branja

Včasih je glasba kot čudovit jezik; pripoveduje nam, nas nagovarja in navdaja s prijetnimi občutki. Drugič je kot vihar; strašna in silovita valovi in buči okrog naših ušes. Vse pogostejše pa gre preprosto mimo nas, ne da bi jo zares zaznali. Pa ste se kdaj vprašali, kako glasba deluje in predvsem – zakaj? Ste vedeli, da ima glasba tudi znanstveno plat? Dobrodošli v svetu muzikologije, zanimivega področja, ki čarobnost glasbe združuje z natančnostjo in vztrajnostjo znanstvenega raziskovanja.

Urška Rihtaršič (foto: Sašo Valjavec)

Zgodovina glasbe: odkrivati glasbeno preteklost

Predstavljajte si, da odpotujete v preteklost in odkrivате glasbo starodavnih civilizacij ali spoznavate slavne skladatelje, ki so živeli dolgo pred nami. Muzikologi so kot popotniki skozi čas, ki odkrivajo zgodovino glasbe. Berejo stare knjige, proučujejo glasbene zapise in poslušajo posnetke, da bi čim bolj spoznali glasbo preteklosti. Z raziskovanjem glasbene zgodovine nam pomagajo razumeti, kako se je glasba razvijala in kdo so bili pomembni akterji njenega razvoja.

Historična izvajalska praksa: izvajati glasbo kot nekoč

Včasih želijo glasbeniki igrati glasbo iz preteklosti na način, ki bi se čim bolj približal prvotni izvedbi. Pri tem jim priskočijo na pomoč muzikologi, ki študirajo stare posnetke in berejo zapise o tem, kako so glasbo nekoč izvajali. Na podlagi zapisov ali slik lahko celo izdelajo historične inštrumente. Tako sami ali skupaj z glasbeniki poustvarijo zvoke preteklosti in nam omogočijo slišati glasbo, kakršno so poslušali naši predniki.

Analiza glasbe: razvozlavati skrivnosti glasbe

Glasba se včasih obnaša kot jezik, drugič kot slika, spet tretjič kot matematična formula. Da bi muzikologi razumeli, kako skladatelji s svojo glasbo ustvarjajo različna razpoloženja in čustva, natančno poslušajo zvoke in tone ter raziskujejo načine, kako se zvoki spajajo v zvočne ploskve, toni pa v melodije, harmonije in ritme. Pri tem si skoraj vedno pomagajo tudi z glasbenim zapisom, ki pa ni nujno tak, kot smo ga vajeni iz šolskih notnih zvezkov. Tudi notni zapis se je skozi zgodovino namreč ves čas spreminjal in razvijal, note, ki se jih učimo v glasbeni šoli, pa so le ena od stopenj njegovega razvoja.

Etnomuzikologija: odkrivati različne kulture

Ali veš, da je glasba povsod po svetu drugačna? Etnomuzikologi so raziskovalci kultur, ki potujejo v različne države in skupnosti, da spoznajo njihovo edinstveno glasbo. Poslušajo tradicionalne pesmi, opazujejo gibanje glasbenikov in plesalcev ter se učijo igrati na različne inštrumente. Predvsem pa se pogovarjajo z ljudmi, da bi razumeli, kako je glasba povezana z njihovo kulturo in tradicijami.

Glasbena kritika: poslušati z izostrenim ušesom

Ena najpomembnejših spretnosti muzikologa je poslušanje. Muzikologi imajo izurjeno uho, ki zazna najmanjše podrobnosti v glasbi. Ko poslušajo glasbo, slišijo posamezne inštrumente in njihovo skupno igro; razločijo najdrobnejše elemente glasbe in razumejo, kako se ti sestavljajo v večje enote. Kritično poslušanje jim pomaga razumeti glasbeno mojstrstvo nekaterih izvajalcev.

Interdisciplinarnost: pokukati na druga znanstvena področja

Ker glasba ne more obstajati neodvisno od preostalih delov družbe, si tudi muzikologi pri svojem raziskovanju pomagajo z znanjem drugih ved, predvsem tistih, ki so z glasbo močno povezane. Muzikologi tako pogosto berejo znanstvene tekste s področij zgodovine, umetnostne zgodovine, literature, filozofije in sociologije ter skušajo njihova znanja in spoznanja uporabiti pri razumevanju glasbe. Včasih pa se zgodi, da muzikologi naletijo na zagate, ki zahtevajo tudi znanja iz nekaterih naravoslovnih področij, na primer medicine, matematike ali fizike. Takrat se raziskovanja ne lotijo sami, pač pa sestavijo tako imenovane interdisciplinarne znanstvene skupine. To so skupine znanstvenikov s povsem različnih področij, ki vsak s svojim znanjem pripomorejo k skupni rešitvi problema.

Zaključek: slišati, vedeti in razumeti

Muzikologija je torej znanstveno področje, znotraj katerega strokovnjaki preučujejo glasbo in skušajo razumeti vse njene sestavne dele. S svojimi izostrenimi ušesi, bogatim glasbenim in splošnim znanjem ter radovednostjo muzikologi odkrivajo, kako se glasba ustvarja, kako se je skozi čas spreminjala in kako vpliva na ljudi. Hkrati pa s študijem glasbe lahko razkrijejo dejstva o različnih kulturah, zgodovini in tudi o sebi. Za muzikologe je glasba kot nekakšna skrita koda, ki čaka, da jo razvozljajo, oni pa so detektivi, ki glasbo raziskujejo in odkrivajo njene skrivnosti.

Urška Rihtaršič, učiteljica harfe in muzikologinja

NASTOPI HARMONIKARJEV

Andraž pravi, da rad nastopa, ker lahko pokaže, kaj zna. Takrat je vesel in nima treme. (foto: Sašo Valjavec)

Nastop – nekaterim veselje, drugim obveza, tretjim strah ... Potne in tresoče se roke, zmeda v glavi ali končno čas, ko lahko komu pokažemo, kaj znamo, česa smo sposobni, svoje zmožnosti. Vsekakor je nastop velik izziv za vsakogar, četudi je velik koncertni mojster, ker zahteva vrsto priprav in pristopov.

Letos smo v šolskem letu zelo veliko delali na projektu Oh, ta trema. Pred vsakim nastopom smo delali in izvajali vaje za zmanjšanje treme, povečanje koncentracije in notranje umirjanje. Vaje so se izkazale v veliki večini kot zelo koristne, saj so otroci rekli, da so jim pomagale pri nastopu, bili so bolj umirjeni in predvsem jim je šlo bolje. Predvsem smo izvajali dihalne vaje ter vaje za raztezanje mišic in telesa.

Oskar pravi, da ga je pred nastopom malo strah, ko pa začne igrati, potem uživa med igranjem. Všeč mu, ko lahko tudi posluša druge nastopajoče. (foto: Sašo Valjavec)

Večina glasbenikov bi na vprašanje, kdaj so najraje glasbeniki, odgovorila, da takrat, ko neko glasbeno delo znajo tako dobro, da se lahko z njim predstavijo poslušalcem. Z nastopom omogočijo lepoto glasbenega doživljanja tako sebi kot tudi tistim, ki jih poslušajo. Ker pa je uspešen nastop odgovorna naloga, in ne sama po sebi razumljiva stvar, se je na nježa treba dobro pripraviti. Še posebej v glasbeni šoli velja, da nastop praviloma predstavlja nagrado za dobro delo učenca.

Precej pomembno je tudi nastopanje v duetih in večjih komornih skupinah ter v orkestru. Precejšnja razlika je, če nastopajoči igra sam ali še z nekom. Ko igramo v komorni skupini ali orkestru, se moramo zavedati svoje vloge, ker je pomembno skupinsko delovanje. Ob tem, da znamo skladbo dobro zaigrati, je zelo pomembno, da znamo tudi poslušati, kaj igrajo drugi, in glasbo doživeti na drugačen način.

Za nastop je potrebna LEPA OBLEKA, ki naj bo vedno pripravljena za nastopanje. To nas bo še bolj utrdilo v prepričanju, da je pred nami pomemben in svečan dogodek.

Zilhad Džananović, učitelj harmonike

**Koncert violončelista Gregorja Feleta in
čembalista Domna Marinčiča** (foto: Sašo Valjavec)

**Koncert pozavnista Domna Jeraše in helikonista
Jerneja Oberžana** (foto: Sašo Valjavec)

Koncert harmonikarja Marka Hatlaka
(foto: Sašo Valjavec)

**Koncert kitarista Izidorja
Erazma Grafenauerja**
(foto: Sašo Valjavec)

Koncert citrarja Michala Müllerja
(foto: Sašo Valjavec)

**Filip Škufca na skupnem nastopu GŠ
Jesenice in Kärntner Musikschule**
(foto: Sašo Valjavec)

**Koncert srednješolcev in
študentov** (foto: Sašo Valjavec)

**Koncert komornih skupin
oddelka Žirovnica z naslovom
Z glasbo po svetu**
(foto: Sašo Valjavec)

**Jeseniško poletje:
Koncert orkestrov:
pihalni orkester**
(foto: Foto Vidmar)

**Jeseniško poletje: Koncert orkestrov: godalni
orkester** (foto: Foto Vidmar)

Nastop v Občinski knjižnici Jesenice na pogovoru s Samom Rugljem (foto: arhiv Občinske knjižnice Jesenice)

Hana Lujčič na Večeru Bachove glasbe
(foto: Sašo Valjavec)

Nastop ob sedemdesetletnici DU Žirovnica
(foto: arhiv DU Žirovnica)

Nastop na Občini Jesenice: voščilo ob novem letu (foto: arhiv Občine Jesenice)

Nastop na otvoritvi razstave v Doliku
(foto: arhiv Karin Vrhnjak Močnik)

Nastop na Občini Jesenice ob kulturnem prazniku
(foto: arhiv Občine Jesenice)

Nastop ob dnevu Civilne zaščite
(foto: arhiv Gornjesavskega muzeja Jesenice)

Nastop ob tridesetletnici podjetja Acroni
(foto: arhiv Gornjesavskega muzeja Jesenice)

Nastop oddelka Kranjska Gora v domu Viharnik: Meta Grilc (flavta) in Leon Šmid (klavirska spremljava)
(foto: arhiv doma Viharnik)

Festival družin: družina Razingar (foto: Sašo Valjavec)

[illegible]